

U IME ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA POSTA

GLAVA

bivanja dužnošću (dužnost) posta (mjeseca) ramadana i (**GLAVA**) govora Allaha, uzvišen je: "O (vi) koji ste vjerovali (tj. koji vjerujete), propisao se na vas post kao što se propisao (post i) na (one) koji su (bili) prije vas da se možda pobojite (ne bi li se vi, ne bi li ste se bojali, plašili)."

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Ismail, sin Džafera, od Ebu Suhejla, od njegova oca, od Talhata, sina Ubejdulaha, da je (jedan) Beduin došao k poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, raščupane (tj. neiščešljane) glave pa je rekao:

"O poslaniče Allaha, izvijesti me šta je uzakonio (odredio) Allah na mene od molitve." Pa je rekao: "Pet molitava, osim (tj. izuzev) da učiniš dobrovoljno (još neku) stvar (tj. još nešto)." Pa je rekao: "Izvijesti me, šta je uzakonio Allah na mene od posta." Pa je rekao: "Mjesec ramadan, osim da učiniš dobrovoljno (neku) stvar (tj. još nešto)." Pa je rekao: "Izvijesti me, šta je uzakonio Allah na mene od milostinje." Pa je rekao: Pa je izvijestio njega poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, o zakonima Islama. Rekao je: "Tako mi (Onoga) koji je počastio tebe neću učiniti dobrovoljno (tj. neobavezno nijedne) stvari (ništa), a neću okrnjiti od (onoga) što je uzakonio (propisao, odredio) Allah na mene (nijedne) stvari (tj. ništa, nimalo)." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Spasio se ako je bio istinit (ako je rekao istinu), ili: unišao je (tj. unići će u) raj ako govori istinu (kad veli da neće okrnjiti, propustiti nimalo ono što je uzakonio Allah)."

(Doslovno: ili: "unišao je (u) raj ako je bio istinit.")

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Ismail od Ejuba, od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Postio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (dan zvani) Ašura' i zapovjedio je za njegovo postenje. Pa pošto se uzakonio ramadan, ostavio se (tj. napustio se post Ašura'a). I bio je (običaja) Abdullah (da) ne posti njega (dan Ašura'a), osim (u slučaju) da se složi (tj. poklopi) sa njegovim postom (koji on postaše, koji je postio redovno na dobrovoljnoj osnovi).

(Dan Ašura' je deseti dan mjeseca muharema.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, sin Seida, pričao nam je Lejs od Jezida, sina Ebu Habiba, da je Irakj, sin Malikja, pričao njemu da je Urvete izvijestio njega od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), da Kurejševići postahu (postiše, da su postili) dan Ašura'a u predislamlju. Zatim je zapovjedio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, za njegovo postenje (sve) dok se (sve dok se nije) uzakonio ramadan, i (tj. a tada) rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko je htio (tj. Ko hoće), pa neka posti njega (dan Ašura'a), a ko hoće, mrsiće (tj. neka ga ne posti)."

GLAVA

vrijednosti posta.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Post je štit, pa neka ne bezobrazniči (tj. neka postač ne govori bezobraznih riječi) i neka ne prostači (tj. neka ne postupa kao neuk i prostak, grub čovjek). A ako (jedan) čovjek (pokaže znakove da hoće da) se bije s njime ili (da) se grdi (psuje) s njime, pa neka rekne: Zaista ja sam postač dva puta. Tako mi (Onoga) koji (je Taj što) je moja duša u Njegovoj ruci svakako zadah (miris) usta postača ljepši je kod Boga od mirisa mosuša. Ostavi (postač) svoju hranu, i svoje piće i svoju strast zbog Mene (rekao je Uzvišeni Bog), post je zbog Mene i Ja ću (da) nagradim za njega. A dobrota je (takva da će se nagraditi) sa deset svojih sličnosti (vrijednosti, tj. dobro djelo će se deseterostruko nagraditi)."

GLAVA:

Post je pokriće (iskupljenje za grijeh).

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Džami' od Ebu Vaila, od Huzejfeta, rekao je: rekao je Umer, bio zadovoljan Allah od njega:

"Ko pamt izreku od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, o iskušenju?" Rekao je Huzejfete: "Ja sam čuo njega (da) govori: "Iskušenje čovjeka je u njegovoj porodici, i njegovom imanju i njegovom susjedu. Iskupljuje (pokriva) ga molitva, i post i milostinja." Rekao je: "Nije (stvar da) pitam (ili: Nisam pitao) o toj (vrsti iskušenja). Pitam samo o (onoj vrsti iskušenja) koja će se ustalasati kao što se ustalasa more." Rekao je Huzejfete: "A zaista ispod toga (tj. pred tim iskušenjem) su zaključana vrata." Rekao je: "Pa otvoriće se ili razbiće se (tj. Da li će se otvoriti ili razbiti)?" Rekao je: "Razbiće se." Rekao je: "To je najdoličnije (najpodobnije) da se neće zaključati do sudnjega dana (vrata iskušenja, tj. nereda, smutnje, meteža, pobune)." Pa smo rekli Mesruku: "Pitaj ga da li je bio Umer (u takvom predosjećaju da) zna ko su (ta) vrata (tj. ko je ta prepreka neredima među muslimanima)?" Pa je pitao njega pa je rekao: "Da, kao što zna da je pred sutra (tj. prije sutrašnjega dana večerašnja) noć."

GLAVA

rejjana za postače.

(Kao što će se začas razumjeti, "rejjan" je naziv jednih rajskih vrata, a sama riječ znači: mnogo napojen, onaj koji je mnogo pio vode.)

PRIČAO NAM JE Halid, sin Mahleda, pričao nam je Sulejman, sin Bilala, rekao je: pričao mi je Ebu Hazim od Sehla, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Zaista u raju su (jedna) vrata, rekne se njima (zovu se, ime im je) rejjan, unići će od njih (tj. na njih u raj) postači (na) sudnjem danu (kada budu ulazili u raj), neće unići od njih (na njih) niko (doslovno: nijedan čovjek drugi) osim njih. Reći će se: "Gdje su postači?" Pa će ustati. Neće unići od njih (na njih ni) jedan (čovjek drugi) osim njih, pa kada uniđu, zaključaće se pa nije unišao (tj. pa neće unići) od njih (na njih ni) jedan (čovjek, tj. niko poslije njih)."

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Munzira, rekao je: pričao mi je Ma'n, rekao je: pričao mi je Malikj od Ibnu Šihaba, od Humejda, sina Abdurahmana, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ko podijeli dva para (od nečega, od kakve imovine) u (ili na) putu Boga, dozivaće se od (više) vrata raja: o robe (slugo) Boga, ovo je dobro. Pa ko je bio od stanovnika molitve (tj. od vršilaca molitve), pozivaće se od Vrata Molitve (to jest od rajskih vrata koja se zovu vrata molitve). A ko je bio od stanovnika borbe (od boraca, ratnika), pozivaće se od Vrata Borbe. A ko je bio od stanovnika posta (postača), pozivaće se od Vrata Mnogonapojenoga. A ko je bio od stanovnika milostinje, pozivaće se od Vrata Milostinje." Pa je rekao Ebu Bekjr, bio zadovoljan Allah od njega: "Sa mojim ocem si ti (otkupljen) i mojom majkom (tj. Dao bih za tebe svoga oca i majku), o poslaniče Allaha, nema na (onoga) ko se pozivao (tj. ko će se pozivati) od tih vrata (ništa) od nužde (tj. nema mu nikakve štete - neće mu biti loše), pa da li će se pozivati ijedan (čovjek, tj. iko) od tih vrata, svakih (od) njih (ili: da li će se ijedan čovjek pozivati sa svih tih vrata)?" Pa je rekao: "Da. I nadam se da ćeš biti (ti jedan) od njih."

GLAVA:

Da li se govori ramadan, ili (se govori) mjesec ramadan, i (GLAVA onoga) ko je vidio (smatrao) to, svako (od) njega (svaki taj izraz) širokim (tj. dozvoljenim).

A rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Ko je postio ramadan....".. I rekao je: "Ne prethodite ramadanu...."..

(To jest: U oba navedena slučaja nije rekao mjesec ramadan ni mjesecu ramadanu.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Ismail, sin Džafera, od Ebu Suhejla, od njegova oca, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Kada dođe ramadan, otvore se vrata raja."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukjejra, pričao mi je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me Ibnu Ebu Enes, slobodnjak Temimovića da je njegov otac pričao njemu da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Kada je unišao (Kada uniđe, tj. kada dođe, nastupi) ramadan, pootvaraju se vrata neba, i pozaključavaju se vrata pakla i povežu se (u lance) satane (đavoli)."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukjeja, rekao je: pričao mi je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me Salim da je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao: čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Kada ste vidjeli njega (tj. mjesec na nebu), pa postite (tj. započnite post); a kada ste vidjeli (opet) njega, pa omrsite se (tj. završite post). Pa ako se zastro (oblakom mlađak) na vas (nad vama, tj. vama), pa odredite njemu (mjesecu trideset dana, tj. upotpunite posta trideset dana)." A rekao je (drugi) osim njega (osim Jahja-a, a to je Abdullah, sin Saliha, pričajući) od Lejsa, pričao mi je Ukajl i Junus za mlađak ramadana (kada ga vidite, postite, a kada ga vidite, mrsite se).

GLAVA

(onoga) ko je postio ramadan (zbog) vjerovanja, i računanja (na Božiju nagradu) i namjere (da izvrši pobožno djelo).

A rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "..... proživice se (vaskrsnuće oni) na njihovim (tj. na svojim) namjerama."

PRIČAO NAM JE Muslim, sin Ibrahima, pričao nam je Hišam, pričao nam je Jahja od Ebu Selemeta, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Ko je stajao (tj. Ko stoji u molitvi - a to znači: Ko provede u molitvi) Noć Sudbine (Noć Vrijednosti, Lejletul-kadr zbog) vjerovanja i računanja (na Božiju nagradu), oprostilo se (tj. oprostice se) njemu što je sebi proturio (tj. što je prije toga učinio) od svoga grijeha (od svojih grijeha). A ko je postio ramadan (zbog) vjerovanja i računanja (na Božiju nagradu), oprostilo se (oprostice se) njemu što je sebi proturio (ili: što se proturilo, što je prethodilo - a to znači: što je prije toga učinio) od njegova grijeha (od svoga grijeha ili od svojih grijeha)."

GLAVA:

Najdarežljiviji što je bio (običaja) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (da) bude - je u ramadanu (ramazanu).

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, izvijestio nas je Ibnu Šihab od Ubejdulaha, sina Abdullaha sina Utbeta, da je Ibnu Abas, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, najdarežljiviji (od svih) ljudi sa dobrom, a bilo je najdarežljivije što bude (ili: a bio je opet najdarežljiviji, još darežljiviji) u ramadanu kada sreta (sreće, susreće) njega Džibril. A bio je (običaja) Džibril - na njega mir! - (da) sreta (sreće, susreće) njega (dakle sastaje se s njim) svake noći u ramadanu (tako) da se zguli (tj. da prođe sav ramadan u tim sretanjima i susretima), izlaže njemu (tj. uči pred njim) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Kur'an (napamet). Pa kada je sreo njega Džibril - na njega mir! - bio je darežljiviji sa dobrom od poslanoga vjetra (poslanoga sa kišom).

GLAVA

(onoga) ko nije ostavio govor laži (laž) i rad sa njim (prema njemu, po lažnom govoru) u postu.

PRIČAO NAM JE Adem, sin Ebu Ijasa, pričao nam je Ibnu Ebu Zi'b, pričao nam je Seid Makburija od svoga oca, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ko nije ostavio (tj. Ko ne ostavi) govor laži (lažni govor) i rad sa njim (i rad po njemu), pa nije Bogu (nikakva) potreba u (tome) da ostavlja (čovjek) svoju hranu i svoje piće."

GLAVA:

Da li će reći: zaista ja sam postač (ili: zaista ja postim), kada se grdio (psovao, tj. kada je njega neko grdio)?

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Hišam, sin Jusufa, od Ibnu Džurejdža, rekao je: izvijestio me Ata' od Ebu Saliha Zejata da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: rekao je Allah:

"Svaki rad sina Adema (rad čovjeka) je za njega (je njemu) osim posta, pa (ili: jer) zaista on je za Mene (ili: zbog Mene) i Ja ću nagraditi za njega. I post je štit. I kada bude dan posta jednoga (od) vas, pa neka ne bezobrazniči, i neka ne viče (neka se ne dere). Pa ako se psuje s njim jedan (čovjek) ili se bije s njim, pa neka rekne: zaista ja sam čovjek postač. Tako mi (Onoga) koji je (taj što je) duša Muhameda u Njegovoj ruci, svakako zadah (miris) usta postača je ljepši kod Allaha od mirisa mošusa. Za postača su (tj. Postač ima) dvije radosti (što) se raduje njima dvjema (što ih provodi, što će ih provoditi): kada se omrsi (tj. kad iftari), raduje se; i kada sretne svoga Gospoda (Gospodara), radovaće se sa svojim postom (zbog svoga posta)."

GLAVA

posta za (onoga) ko se bojao (ko se boji, plaši) na svoju osobu neoženjenosti (tj. ko se plaši za svoju osobu, za sebe neoženjenosti, ledičnosti da bi ga ona mogla navući na grijeh).

PRIČAO NAM JE Abdan od Ebu Hamzeta, od Aameša, od Ibrahima, od Alkameta, rekao je: Dok ja idem sa Abdullahom, bio zadovoljan Allah od njega, pa je rekao (tj. reče on):

Bili smo (jedanputa) sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Ko je mogao (tj. Ko može) snošaj (polni odnos; ili: brak, tj. Ko može stupiti u brak), pa neka se oženi, pa (jer) zaista ono (tj. stupanje u brak) je spuštenije (tj. čednije je) za vid i utvrdenije (bezbjednije, sigurnije je) za polni ud. A ko nije mogao (ko ne može braka), pa na njega je (da se bavi) sa postom, pa (jer) zaista on je njemu utuk (jalovljenje, tj. uništenje strasti)."

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Kada ste vidjeli mlađak, pa postite, a kada ste vidjeli njega, pa omrsite se."

A rekao je Silete od Ammara: Ko je postio dan sumnje (je li nastao ramadan ili nije), pa već se protivio (nije bio pokoran) Ebul-Kasimu, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, spomenuo ramadan pa je rekao:

"Ne postite do (da) vidite (ili: dok ne vidite) mlađak, a ne mrsite se (tj. nemojte prestati postiti ramazan) do (da) vidite njega (tj. dok ne vidite ponovo mlad mjesec - mlađak na kraju ramazana mjeseca). Pa ako se na vas (vama) zastrlo (oblakom, dakle ako je mlad mjesec zaklonjen oblakom - ako je oblačno), pa odredite za njega (trideset dana)."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, pričao nam je Malikj od Abdullaha, sina Dinara, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Mjesec je dvadeset i devet noći (tj. dana), pa ne postite do (da) vidite (dok ne vidite) njega. Pa ako se zastrlo (oblakom) na vas, pa upotpunite broj (na količinu od) trideset.

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid, pričao nam je Šubete od Džebeleta, sina Suhajma, rekao je: čuo sam Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Mjesec je ovako i ovako." I uzeo je (tj. stisnuo je, skupio je) palac u trećem (pokazivanju prsta obiju ruku).

(Dva puta je pokazao sve prste od obe ruke, a treći puta je skupio, sakrio palac jedne ruke. Dva puta po deset je dvadeset, i treći puta devet - jer je palac odstranjen iz brojanja treći puta - pa je onda zbir dvadeset i devet. Na prste je pokazao da je u mjesecu 29 dana. "Hanese" znači: odstraniti se; a znači i: uzeti, oduzeti, skupiti, stisnuti, sakriti palac prst pri pokazivanju na prste brojčane vrijednosti nečega.)

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Muhamed, sin Zijada, rekao je: čuo sam Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, - ili je rekao (Ebu Hurejrete r.a.): rekao je Ebul-Kasim, pomilovao ga Allah i spasio:

"Postite zbog viđenja njega (mlađaka), i mrsite se (tj. završite cjelokupni post mjeseca ramazana) zbog viđenja njega. (To jest: pri viđenju njega - mlađaka. "Li" ovdje znači: pri, kod.) Pa ako se učinio nerazumnim (tj. ako se sakrio, pokrio prašinom i sličnim) na vas, pa upotpunite broj (dana mjeseca) šabana trideset (dana)."

PRIČAO NAM JE Ebu Asim od Ibnu Džurejdža, od Jahja-a, sina Abdullaha sina Sajfije, od Ikjrimeta, sina Abdurahmana, od Umu Selemete (Umu Seleme), bio zadovoljan Allah od nje, da se Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zakleo (da će sebe spriječiti) od svojih žena (tj. od ulaženja svojim ženama) mjesec (dana). Pa pošto je prošlo dvadeset i devet dana, otišao je jutrom (prije podne) ili je otišao večerom (poslije podne). Pa se reklo njemu:

"Zaista ti si se zakleo da nećeš ulaziti (jedan) mjesec." Pa je rekao: "Zaista mjesec biva (bude) dvadeset i devet dana."

PRIČAO NAM JE Abdul-Aziz, sin Abdullaha, pričao nam je Sulejman, sin Bilala, od Humejda, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zakleo se poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da će se spriječiti) od (ulaženja, ulaska) svojim ženama. I bila se iščasila (pokrenula) njegova noga, pa je ostao (stanovao, boravio) u (jednoj) sobi dvadeset i devet noći (tj. dana), zatim je sišao (tj. izašao). Pa su rekli: "O poslaniče Allaha, zakleo si se mjesec (dana da ćeš ostati)." Pa je rekao: "Zaista mjesec biva dvadeset i devet."

GLAVA:

Dva mjeseca blagdana (praznika) neće se okrnjiti njih dva.

Rekao je Ebu Abdullah: rekao je Ishak: Iako je bio (blagdanski mjesec) krnjav (okrnjen), pa on je potpun. A rekao je Muhamed (sin Sirina): Neće se sastati njih dva (tako da) oba (od) njih dva je (svaki) okrnjen.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Mutemir, rekao je: čuo sam Ishaka, misli (na) sina Suvejda, (priča) od Abdurahmana, sina Ebu Bekjreta, od njegovoga oca, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. - H -. A pričao mi je Museded, rekao je: pričao nam je Mutemir od Halida Haza'a, rekao je: izvijestio me Abdurahman, sin Ebu Bekjreta, od njegova oca, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Dva mjeseca neće se okrnjiti njih dva, dva mjeseca blagdana (praznika): ramadan (mjesec) i zul-hidže (mjesec)."

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Nećemo pisati i nećemo računati."

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Esved, sin Kajsa, pričao nam je Seid, sin Amra, da je on čuo Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on rekao:

"Zaista mi smo narodni narod (tj. nepismen narod), nećemo pisati i nećemo računati (tj. ne pišemo i ne računamo). Mjesec je ovako i ovako." Misli (na to da) je jedanput dvadeset i devet, a jedanput trideset (dana).

GLAVA:

Neće pristupati ramadanu sa postom dana (jednog dana), a ni dva dana (tj. Neće čovjek postiti pred ramadan onaj dan ili ona dva dana) nikako.

(Tj. Neće nikako pristupati....., jer je na kraju glagola "nne" za pojačanje.)

PRIČAO NAM JE Muslim, sin Ibrahima, pričao nam je Hišam, pričao nam je Jahja, sin Ebu Kjesira, od Ebu Selemeta, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on rekao:

"Neće pristupati nikako (ili: Neka ne pristupa nikako) jedan (od) vas ramadanu sa postom (postenjem jednoga) dana ili dva dana, osim da (neki) čovjek bude (u takvoj prilici da) postaje (da posti) svoj post (koji je uobičajio da posti, pa mu se podudari sa jednim ili dva dana pred ramadan) pa neka posti taj dan."

GLAVA

govora Allaha, veličajno je Njegovo spominjanje: "Dozvolilo se vama (u) noći posta bezobrazničenje (tj. u ime polnoga odnosa prilaženje) k vašim (svojim) ženama, one su odijelo (tj. zaštita od preljuba) za vas (vama), a vi ste odijelo za njih, znao je Allah da zaista vi varaste (zavaravaste) vaše osobe (sami sebe) pa je primio pokajanje vaše i oprostio je vama, pa sada vršite spolni odnos s njima, i tražite što je propisao Allah za vas (vama).....".

PRIČAO NAM JE Ubejdulah, sin Musa-a, od Israila, od Ebu Ishaka, od Bera-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili su (ovakvoga običaja) drugovi Muhameda, pomilovao ga Allah i spasio, kada je bio (od njih svaki) čovjek postač, pa je nastupilo (vrijeme za) mršenje, pa je zaspao prije (nego) da se omrsi - nije jeo (tj. ne bi onda jeo tu) svoju noć, a ni (idući) svoj dan do (da, tj. dok ne) omrkne (tj. do sutra naveče). I (još je rekao Bera') da je Kajs, sin Sirmeta, Ensarija bio postač. Pa pošto je nastupilo mršenje, došao je svojoj ženi pa je rekao njoj: "Da li je kod tebe (kakvo) jelo (tj. Imaš li kakva jela, hrane)?" Rekla je: "Ne, ali otići ću (tj. hoću li otići) pa ću tražiti za tebe (tebi)." A bio je (u prilici u tom) svome danu (da je morao da) radi. Pa su savladala njega njegova dva oka (tj. Pa je zaspao jer je bio umoran od posla, a žena još nije bila donijela hrane). Pa je došla njemu njegova žena. Pa pošto je vidjela njega (da je zaspao), rekla je: "Razočarenje za tebe!" (Tj.: "Pogriješio si!") Pa pošto se upolovio (sutrašnji) dan, onesvijestio se on. Pa se to spomenulo Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je sišao ovaj odlomak: "Dozvolilo se vama (u) noći posta bezobrazničenje (tj. u ime spolnoga odnosa prilaženje) k vašim (svojim) ženama.....". Pa su se obradovali sa njim (tj. zbog njega, ovoga odlomka) žestokom (tj. velikom) radošću. I sišao je (i odlomak): "..... i jedite i pijte (sve) dok se razjasni vama (ili: tako da se razjasni vama - a to znači: da vam se jasno ukaže, da vam bude jasan) bijeli konac od crnoga konca (bijela nit od crne niti).....".

(To je u stvari dio i nastavak već navedenoga odlomka Kur'ana.)

GLAVA

govora Allaha, uzvišen je: "... i jedite i pijte (sve dotle) da se razjasni (postane jasan) vama bijeli konac od crnoga konca od zore, zatim upotpunite post do noći....". U (vezi) njega (tj. O njemu je pričao) Bera' od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Hadžadž, sin Minhala, pričao nam je Hušejm, rekao je: izvijestio me Husajn, sin Abdurahmana, od Ša'bije, od Adijja, sina Hatima, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pošto je sišao (odlomak u kojem se kaže): "..... da se razjasni vama bijeli konac od crnoga konca....", upravio (tj. pošao, došao) sam k crnom užetu i k bijelom užetu (konopcu, tj. uzeo sam crni i bijeli konopac), pa sam učinio (stavio) njih dva pod moj (svoj) jastuk, pa sam počeo (da) gledam u noći (posta) pa neće se razjasniti (pokazati, tj. pa se ne razjašnjava, ne pokazuje se) meni (crni od bijeloga). Pa sam otišao jutrom (tj. poranio) na poslanika Allaha (tj. poslaniku Allaha), pomilovao ga Allah i spasio, pa sam to spomenuo njemu pa je rekao: "To (ti) je samo crnina noći i bjelina dana."

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ebu Merjema, pričao nam je Ibnu Ebu Hazim od svoga oca, od Sehla, sina Sa'da. - H - A pričao mi je Seid, sin Ebu Merjema, pričao nam je Ebu Gassan Muhamed, sin Mutarrifa, rekao je: pričao mi je Ebu Hazim od Sehla, sina Sa'da, rekao je:

Spustio se (odlomak u kojem se kaže): "..... i jedite i pijte (dotle) da se razjasni vama bijeli konac od crnoga konca....", a nije (bio) sišao (onaj dio u tom odlomku koji glasi) "od zore". Pa je bio (običaj neki dio od) ljudi (da postupa ovako) kada su htjeli post: svezao je (tj. svezao bi) jedan (od) njih u (tj. na, za) svoju nogu bijeli konac i crni konac, i neprestano jede (dotle) dok se razjasni njemu viđenje (raspoznavanje) njih dva (konca). Pa je spustio (objavio) Allah poslije (toga riječi toga odlomka): "...od zore.....". Pa su znali (tj. saznali, doznali) da On misli samo (na) noć i dan (pod izrazom bijeli konac i crni konac).

(Zorin bijeli konac i zorin crni konac.)

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Neka nikako ne spriječi vas od vašega objeda pred zoru poziv (ezan) Bilala."

PRIČAO NAM JE Ubejd, sin Ismaila, od Ebu Usameta, od Ubejdulaha, od Nafi'a, od Ibnu Umera i Kasima, sina Muhameda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da Bilal pozivaše (na molitvu) u noći (dok je još noć, pomrčina), pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Jedite i pijte do (časa kada je počeo da) poziva (na molitvu, tj. dok počne da uči ezan) Ibnu Umi Mekjtum, pa (jer) on neće pozivati (tj. ne poziva) do (da) izlazi zora. (Tj. dok se ne pojavi zora.) Rekao je Kasim: A nije bilo među pozivom (pozivanjima, pozivima, ezanima) njih dvojice (tj. između ezana njih dvojice nije bilo vremenskog razmaka) osim (toliko) da se uspenje (popne) ovaj, a siđe ovaj (tj. onaj, na uzvišicu sa koje se pozivalo na molitvu, ili, možda, na neki kamen, jer za vrijeme Muhameda a.s. nije bilo munare)."

GLAVA

odgađanja (za kraj noći) objeda pred zoru (za vrijeme ramadana-ramazana).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ubejdulaha, pričao nam je Abdul-Aziz, sin Ebu Hazima, od Ebu Hazima, od Sehla, sina Sa'da, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Objedovavah (Objedovah, Izvršavah objed, Jeo sam) pred zoru u svojoj porodici, zatim biva moja žurba (tj. zatim žurim, žurio sam) da stignem ničičenje (da bih stigao da obavim molitvu jutra - sabah) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

količine koliko (tj. iznos količine, iznos vremenskog razmaka koji) je između objeda pred zoru i molitve zore.

PRIČAO NAM JE Muslim, sin Ibrahima, pričao nam je Hišam, pričao nam je Katadete od Enesa, od Zejda, sina Sabita, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Objedovali (Jeli) smo pred zoru sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, zatim je ustao k molitvi (zore - sabahu). Rekao sam: "Koliko je bilo između poziva (za molitvu - ezana) i objeda pred zoru?" Rekao je: "Količina (vremena da se moglo pročitati, proučiti) pedeset odlomaka." (Odlomaka iz Kur'ana.)

GLAVA

blagoslova objeda (sehura, ručka, jela) pred zoru bez zahtijevanja (da se taj objed mora izvršiti), jer zaista Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, i njegovi drugovi su spajali (sastavljali su post dva dana uzastopice, ne mrseći se, bez mršenja uopće), i nije se spominjao objed pred zoru (uopće).

(Tj. nije se spominjao objed pred zoru kada su spajali po dva dana neprekidnoga posta.)

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Džuvejrijete od Nafi'a, od Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, spajao (post jednoga dana sa postom drugoga dana), pa su spajali ljudi (slijedeći njegov postupak), pa je bilo teško na njih (pa je to bilo teško njima). Pa je zabranio njima (taj postupak). Rekli su:

"Zaista ti spajaš." Rekao je: "Nisam kao vaš lik (oblik, tip, tj. Nisam ja kao vi). Ja zaista bivam trajno (u takvom stanju da) se hranim i napajam se (tj. imam snagu da izdržim sastavljeni post od dva dana neprekidno kao da se hranim i kao da se napajam)."

PRIČAO NAM JE Adem, sin Ebu Ijasa, pričao nam je Šubete, pričao nam je Abdul-Aziz, sin Suhejba, rekao je: čuo sam Enesa, sina Malikja, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Objedujte pred zoru, pa (jer) zaista u objedu pred zoru je blagoslov."

GLAVA:

Kada je naumio (tj. donio odluku) u danu post (Kada je donio odluku za post u toku dana).

A rekla je Umu Derda': Bio je Ebu Derda' (običaja da) govori: "Kod vas (li) je (kakva) hrana (tj. Imate li kakve hrane)?" Pa ako smo rekli: Ne, rekao je (rekao bi on): "Pa zaista ja sam postač ovaj moj dan (tj. Postiću onda danas)." I činio je njega (ovaj postupak) Ebu Talhate, i Ebu Hurejrete, i Ibnu Abas i Huzejfete, bio zadovoljan Allah od njih.

PRIČAO NAM JE Ebu Asim od Jezida, sina Ebu Ubejda, od Selemeta sina Ekjvea, bio zadovoljan Allah od njega, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, poslao (jednoga) čovjeka (da) doziva (tj. da viče, objavi) u (među) ljudima (u) danu Ašura'a da (onaj) ko je jeo, pa neka upotpuni (postenje, post), ili: pa neka posti (zaposti); a ko nije jeo pa neka ne jede.

GLAVA

postača (kada se nađe u takvom stanju da) osvane oskrvnjen (nečist u smislu vjerskih propisa jer je vršio polni odnos ili je u snu mu se desilo izlivanje sjemena pa se nije okupao poslije tih slučajeva).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Sumejja, slobodnjaka Ebu Bekjra, sina Abdurahmana sina Harisa sina Hišama sina Mugireta, da je on čuo Ebu Bekjra, sina Abdurahmana (da) je rekao: Bio sam ja i moj otac kada smo unišili na Aišu i Umu Selemu (tj. Da posjetimo Aišu i Umu Selemu). - H - Pričao nam je Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Ebu Bekjr, sin Abdurahmana sina Harisa sina Hišama, da je njegov otac Abdurahman izvijestio Mervana da su Aiša i Umu Selema izvijestile njih dvije njega da poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (bivaše, bio je ponekad u takvom stanju da) stizaše (tj. zaticao) njega zora, a on je oskrvnjen (džunub) od svoje porodice (žene), zatim se okupa i posti. A rekao je Mervan Abdurahmanu, sinu Harisa:

"Zaklinjem se sa Allahom (zaklinjem se Allahom) zaista obratićeš se grubo (oštro) svakako sa njom (sa tom izjavom) Ebu Hurejretu." A Mervan je tada na Medini (bio je u Medini upravnik, postavljen od Muavije). Pa je rekao Ebu Bekjr: Pa je mrzio to (tj. Pa nije želio to) Abdurahman. Zatim se odredilo nama da se sastanemo u Zul-Hulejfi. A bila je za Ebu Hurejreta tamo (jedna) zemlja (tj. Ebu Hurejrete je imao tamo nekakvu zemlju, posjed). Pa je rekao Abdurahman Ebu Hurejretu:

"Zaista ja sam spominjač (tj. ja ću spomenuti) tebi (jednu) stvar. A da nije Mervan zakleo se na mene u njoj (tj. da me nije zakleo za nju, za tu stvar), ne bih spomenuo nje tebi." Pa je (onda njemu) spomenuo govor Aiše i Umu Seleme. Pa je rekao (Ebu Hurejrete): "Tako je pričao meni Fadl, sin Abbasa, a on je znaniji." (Naime, Ebu Hurejrete je bio mišljenja da nije valjano zapostiti neokupan. To svoje mišljenje je zasnivao na hadisu koji je pričao, kako je već navedeno, Fadl, sin Abbasa: "Men edrekjehul-fedžru džunuben fe la jesum" - "Ko (bude u takvom stanju da) je stigla njega zora oskrvnjenoga, pa neće postiti." Taj hadis je zabilježio Nesija. Neki tvrde da je Ebu Hurejrete napustio poslije, to svoje mišljenje, navodno, kada je doznao za govor Aiše i Umu Seleme. Međutim, navedeni tekst u Buhariji pokazuje da, bar za vrijeme toga razgovora, Ebu Hurejrete nije odstupio od svoga mišljenja.) A rekao je Hemam i sin Abdullaha, sina Umera, od Ebu Hurejreta: Bio je (običaja) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (da) zapovijeda nama za mršenje, (mršenje, tj. da se omrsimo kada osvanemo oskrvnjeni). A prvo je oslonjenije (tj. hadis Aiše i Umu Seleme je jačega oslonca, ili jačega seneda u smislu hadiske nauke).

(Neki komentatori tumače riječi Ebu Hurejreta "a on (Fadl) je znaniji", to jest: Fadl bolje zna o onome hadisu što mi ga je pričao, pa njemu je odgovornost, a ne na meni.)

GLAVA

doticanja kože (tj. površine tijela žene) za postača. (Tj. GLAVA o tome kada se postač dotakne površine tijela svoje žene.)

A rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje: Zabranjuje se njemu njezin polni ud (organ).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, rekao je od Šubeta, od Hakjema, od Ibrahima, od Esveda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je (običaja) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (da) poljubi i dotiče se kože, a on je postač. A bio je najvlasniji (od) vas za svoju potrebu (ili: za svoj polni ud, organ, tj. vladao je, gospodario je svojom strašću više nego vi, pa je i mogao da ove neke radnje vrši jer ga one nisu mogle navesti na ono što bi mu pokvarilo post). A rekao je (valjda Buharija): rekao je Ibnu Abas: "Mearibu" je (isto što i) "Hadžetun" (potreba, potrepština). A rekao je Tavus: "Ulil-Irbeti" je glup (ludak koji je takav da) nema potrebe za njega u ženama (tj. nema nikakve potrebe za ženama).

GLAVA

poljupca za postača.

A rekao je Džabir, sin Zejda: Ako je pogledao pa je izbacio sjeme, upotpuniće svoj post.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musena-a, pričao nam je Jahja od Hišama, rekao je: izvijestio me moj otac od Aiše, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. - H - A pričao nam je Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Hišama, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje (s njom), rekla je:

Zaista je bio (običaja) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) zaista poljubi neku (od) svojih žena, a on je postač (a on posti). Zatim se nasmijala.

(Njezino smijanje poslije pričanja značilo je da se radi upravo o njoj.)

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Hišama, sina Ebu Abdullaha, pričao nam je Jahja, sin Ebu Kjesira, od Ebu Selemeta, od Zejnebe, kćeri Umu Seleme, od njezine majke, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Dok sam ja (bila jedanput) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (dlakavoj vunenoj) odjeći, kadli dobih mjesečnicu. Pa sam se izvukla, pa sam uzela odjeću moje (svoje) mjesečnice (tj. svoju odjeću koju sam oblačila kada sam u mjesečnici). Pa je rekao: "Šta je tebi? Da li si dobila mjesečnicu?" Rekla sam: "Da." Pa sam unišla sa njim u odjeću (tj. pod odjeću kojom smo se pokrivali, čupavu vunenu odjeću). A bila je ona i poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (bili su običaja da) se kupaju njih dvoje iz jedne posude. I ljubljase (on) nju (ili: I ljubio je on nju), a on je postač.

GLAVA

kupanja postača.

A skvasio je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (jednu) odjeću pa je bacio nju na sebe, a on je postač. A unišao je Šabija (u) kupatilo, a on je postač. A rekao je Ibnu Abas: Nema štete da se okusi lonca ili (prehranbene) stvari. (Tj. da se postač samo okuša onoga što je u loncu, je li na primjer, slano, ali ne da žvače. Samo da stavi u usta i da opet izvadi iz usta.) A rekao je Hasen: Nema štete u mućenju vode u ustima i (u) rashlađivanju za postača. A rekao je Ibnu Mes'ud: Kada je bio (tj. Kada bude, nastane) post jednoga (od) vas, pa neka osvane namazan (mirisnom pomasti, pomadom), iščešljan (uređene kose). A rekao je Enes: Zaista za mene je (tj. ja imam jedan) rezervoar (kacu, bačvu), uniđem (uđem bacim se) u njega, a ja sam postač. ("tekahhame": baciti se, unići u vodu.) A spominje se od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on čistio zube (zubočistkom, misvakom), a on je postač. A rekao je Ibnu Umer: Čistiće zube (postač zubočistkom u) početku dana i (na) njegovom kraju. (Doslovno: i zadnjem (dijelu) njega, dana.) A rekao je Ata': Ako je prožderao (tj. brzo progutao) svoju pljuvačku (poslije čišćenja zuba, kako neki kažu), neću reći (da) se omrsio (tim postupkom postač). A rekao je Ibnu Sirin: Nema štete u vlažnom misvakju (u vlažnoj zubočistki, tj. da očisti postač svoje zube vlažnom zubočistkom). Reklo se (njemu; Ibnu Sirinu): "Za nju (tj. Ona, zubočistka ima) okus." Rekao je: "I voda ima okus, (doslovno: I voda, za nju je okus), a ti mućkaš s njom (u ustima, tj. njom ispirraš, pereš usta). A nije vidio (smatrao) Enes, i Hasen, i Ibrahim u surmi (tj. u uljepšavanju trepavica antimonom) za postača (nikakve) štete.

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Saliha, pričao nam je Ibnu Vehb, pričao nam je Junus od Ibnu Šihaba, od Urveta i Ebu Bekjra, rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (ponekad u takvom stanju da) stigne (zatekne) njega zora oskvrnjena (neokupana) u ramadanu od (onoga drugoga načina oskvrnjen-džunub) osim sna (osim izljeva sjemena u snu), pa se okupa i posti.

PRIČAO NAM JE Ismail, rekao je: pričao mi je Malikj od Sumeja, slobodnjaka Ebu Bekjra, sina Abdurahmana sina Harisa sina Hišama sina Mugireta, da je on čuo Ebu Bekjra, sina Abdurahmana (da kaže):

Otišli smo ja i moj otac kod Aiše r.a. dok (tj. te) smo ušli kod nje (tj. posjetili smo Aišu), bio zadovoljan Allah od nje (s njom). Rekla je: "Svjedočim na poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zaista je bio (ponekad u takvom stanju da) zaista osvane oskvrnjen (džunub, džunup, neokupan) od spolnoga odnosa, osim polucije (tj. nije u snu da je bio izljev sjemena, ili: nije u snu bio izljev sjemena), zatim posti (zatim bi postio) njega (taj dan)." Zatim smo unišli (ušli) na Umu Selemu (kod Umu Seleme), pa je rekla slično tome.

GLAVA

postača kada je jeo (kada bi jeo) ili pio zaboravljajući (zaboravivši da posti).

A rekao je Ata': Ako je išmrknuo (frknuo, istjerao vodu iz nosa - a veli se da "istensere" znači što i "istenšeka": ušmrknuti, uvući vodu u nos), pa je unišla voda u njegovo

grlo - nema štete s njime (u njemu, tj. u tome) ako nije posjedovao (postač mogućnosti da to spriječi, tj. ako to nije mogao da spriječi). A rekao je Hasen: Ako je unišla (Ako uniđe, uđe u) njegovo (postačevo) grlo muha, pa nema ništa (nikakve stvari) na njega. A rekao je Hasen i Mudžahid: Ako je spolno općio zaboravljajući (da posti), pa nema stvari (nikakve, tj. ništa) na njega.

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Jezid, sin Zurej'a, pričao nam je Hišam, pričao nam je Ibnu Sirin od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Kada je (postač) zaboravio pa je jeo i pio, pa neka upotpuni (dovrši, završi) svoj post, pa (jer) nahranio je njega samo Allah i napojio je njega."

GLAVA

zubočistke, vlažne i suhe za postača.

A spominje se od Amira, sina Rebi'ata, rekao je: Vidio sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) čisti zube (zubočistkom, misvakjom), a on je postač (toliko puta) što neću izbrojiti, ili (sumnja pripovjedač) nabrojiti. (Tj. ni broja ne znam koliko sam ga puta vidio da čisti zube posteći). A rekao je Ebu Hurejrete od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Da nije (toga) da budem težak na svoju sljedbu (tj. da bih bio napravio poteškoću svojoj sljedbi, a to znači: Kad ne bih otežao svojoj sljedbi), zaista bih zapovjedio njima za zubočistku kod svakoga čišćenja (pred molitvu - pri abdestu)." A predaje (tj. priča) se slično njemu od Džabira i Zejda, sina Halida, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio. A nije naročito spomenuo (tj. izdvojio, izuzeo) postača od (drugih lica) osim njega. A rekla je Aiša od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Zubočistka je čišćenje (tj. čistač) za usta, zadovoljstvo za Gospoda." A rekao je Ata' i Katadete: Gutaće (postač) svoju pljuvačku.

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Mamer, rekao je: pričao mi je Zuhrija od Ata'a, sina Jezida, od Humrana, rekao je: vidio sam Usmana, bio zadovoljan Allah od njega, (a on) se čistio (abdestio je). Pa je izlio (polio vodu) na svoje dvije ruke triput, zatim je mućkao (sebi u ustima vodu) i išmrknuo je, zatim je oprao svoje lice triput, zatim je oprao svoju desnu ruku do lakta triput, zatim je oprao svoju lijevu ruku do lakta triput, zatim je potrao sa svojom glavom (tj. svoju glavu), zatim je oprao svoju desnu nogu triput, zatim lijevu triput, zatim je rekao: vidio sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) se očistio načinom ovoga moga čišćenja (kao ovo moje čišćenje), zatim je rekao:

"Ko se očistio (tj. Ko se očisti) načinom ovoga moga čišćenja (kao ovo moje čišćenje), zatim klanja dva naklona (rekjata, tako da) neće pričati (tj. ne priča, ne pričajući u mislima) svojoj osobi (tj. sam sebi) u njima dvama (naklonima, rekjatima) sa (kakvom) stvari (ni o kakvoj stvari, ni o čemu) - oprostiće se njemu (sve) što je prethodilo od njegova grijeha (tj. oprostiće mu se grijesi koje je prethodno počinio, naravno mali grijesi)."

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "Kada se čistio (tj. Kada se čisti, abdesti), pa neka ušmrkne sa svojom nozdrvom vodu." (Ili:, pa neka šmrkne u svoju nozdrvu vodu.)"

I nije razlikovao između postača i (drugog lica) osim njega (tj. nepostača). A rekao je Hasen: Nema štete sa seutom (tj. u seutu, lijeku koji se salije, stavi u nos) ako nije (seut) došao (dopro) k njegovom grlu. I podvući će surmu (tj. I uljepšaće antimonom trepavice). A rekao je Ata': Ako se mućkao (tj. Ako je mućkao vodu u ustima), zatim je izlio što je u njegovim ustima od vode, neće štetiti njemu ako nije prožderao (progutao) svoje pljuvačke i (ono) što je ostalo u njegovim ustima. A neće žvakati smolu (za žvakanje). Pa ako je prožderao (progutao) pljuvačku smole, neću reći (ne velim): "Zaista se on omrsio", ali (tj. nego) zabranjuje se od njega (od toga postupka). Pa ako je išmrknuo pa je unišla (ušla) voda (u) njegovo grlo, nema štete jer zaista on nije posjedovao (mogućnosti da to spriječi).

GLAVA:

Kada je spolno općio u ramadanu (u ramazanu).

A spominje se od Ebu Hurejreta, podigao je njega (taj hadis, tj. pripisao ga je Muhamedu a.s.): "Ko se omrsio (jedan) dan od ramadana bez isprike (tj. nemajući opravdana razloga), a ni (kakve) bolesti, neće izvršiti (tj. nadomjestiti, nadoknaditi, naknaditi) njega (taj omršeni dan ramadana) post (cijeloga) vremena (tj. vječni post) iako bi postio njega (vječni post, vječno za omršeni ramadanski dan)." (Dakle ne bi to mogao naknaditi kad bi poslije toga postio vječno, cijeli život.) I za njega (tj. ovo) je rekao (i) Ibnu Mes'ud. A rekao je Seid, sin Musejeba, i Šabija, i Ibnu Džubejr, i Ibrahim, i Katadete i Hammad: Izvršiće (jedan) dan mjesto njega (omršenog dana ramadana).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Munira, čuo je Jezida, sina Haruna, pričao nam je Jahja, on je sin Seida, da je Abdurahman, sin Kasima, izvijestio njega od Muhameda, sina Džafera sina Zubejra sina Avvama sina Huvejlida, od Abbada, sina Abdullaha sina Zubejra, izvijestio je njega da je on čuo Aišu, bio zadovoljan Allah od nje, (da ona) govori:

Zaista je (jedan) čovjek došao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Zaista on se spalio (tj. spaliće se u paklu na sudnjem danu)." Rekao je (Muhamed a.s. tome čovjeku): "Šta je tebi (Šta se to desilo tebi)?" Rekao je: "Pogodio sam svoju porodicu (tj. ženu) u ramadanu (a to znači: izvršio sam spolni odnos sa svojom ženom u danu ramadana)." Pa se došlo Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, sa (jednim) zembiljem (tj. donešen mu je jedan takav zembilj koji se zove arak (arak je zembilj, košara, korpa opletena od palminoga lišća).

(Veli se da je taj zembilj bio napunjen datulama.)

Pa je rekao: "Gdje je spalitelj (sebe, ili: spaljeni)?" Rekao je: "Ja (sam ovdje)." Rekao je: "Milodari sa ovim (tj. Milodari ovo)."

(Tj. "Podaj ovaj zembilj kao milostinju da bi ti ta milostinja pokrila, otkupila taj grijeh što si ga počinio.")

GLAVA:

Kada je spolno općio u ramadanu, a nije bila za njega (nikakva) stvar (tj. a nije imao ništa), pa se milodarilo na njega (njemu), pa neka otkupi (svoj grijeh onim što mu se milodarilo).

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Humejd, sin Abdurahmana, da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao:

Dok smo mi sjedači (tj. Dok smo sjedili jedanput) kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, kadli dođe njemu (jedan) čovjek pa je rekao (pa reče): "O poslaniče Allaha, propao sam." Rekao je: "Šta je tebi?" Rekao je: "Pao sam na svoju ženu, a ja sam postač." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "Da li nalaziš vrat (tj. Imaš li roba da) oslobodiš njega?" Rekao je: "Ne." Rekao je: "Pa da li možeš da postiš dva uzastopna mjeseca?" Rekao je: "Ne." Pa je rekao: "Pa da li nalaziš (mogućnost za) nahranjivanje šezdesetorice siromaha?" Rekao je: "Ne." Rekao je (Ebu Hurejrete): Pa je ostao kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (čekajući šta će mu se konačno reći). Pa dok smo mi na tom (dok smo mi bili prisutni), došlo se Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, sa arakom (tj. donio mu se jedan) arak, u njemu su (bile) datule (hurme). A arak je zembilj. Rekao je: "Gdje je pitalac (molilac, molioc za savjet)?" Pa je rekao: "Ja (Tu sam)." Rekao je: "Uzmi ih (datule), pa milodari s njim (s njima)." Pa je rekao (taj) čovjek: "Zar na (nekoga) siromašnijeg od mene (od sebe), o poslaniče Allaha (da to podijelim, milodarim)? Pa tako mi Allaha nema (nije) među njezina dva kamenjara - hoće (da kaže) dva kamenita predjela (kraja između kojih se nalazi Medina) - porodica (nijedne) kuće (da je) siromašnija od porodice moje kuće." Pa se nasmijao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio (toliko da) su se (čak) pokazali njegovi zubi. Zatim je rekao: "Nahrani ga (tj. taj zembilj datula) svoju porodicu (tj. Daj ga svojoj porodici; Nahrani s tim datulama svoju porodicu)."

(Ovaj slučaj se tumači na više načina. Čak neki smatraju da je namjera toga čovjeka bila da tim načinom dobije materijalnu pomoć, jer ga je bilo sram, stid tražiti pomoć bez zaokolišenja, a da uopće nije ni počinio toga grijeha u samoj stvari.)

GLAVA:

Da li će izvršioc polnoga odnosa u ramadanu nahraniti svoju porodicu od otkupa (iskupljenja za post) kada su bili potrebni (oskudni) mnogo.

("Mihvadžun", pl. "mehavidžu": mnogo potreban, mnogo oskudan.)

PRIČAO NAM JE Usman, sin Ebu Šejbeta, pričao nam je Džerir od Mansura, od Zuhrije, od Humejda, sina Abdurahmana, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega:

Došao je (jedan) čovjek k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "Zaista zadnji (čovjek iz svoga naroda, tj. nitkov) je pao na svoju ženu u ramadanu." (Pod tim izrazom taj čovjek je mislio na se lično.) Pa je rekao (Muhamed a.s.): "Da li nalaziš (nešto) što (bi s njim, pomoću njega mogao da) oslobodiš vrat (tj. roba)?" Rekao je: "Ne." Rekao je: "Pa da li možeš da postiš dva uzastopna mjeseca?" Rekao je: "Ne." Rekao je: "Pa da li nalaziš (nešto) što ćeš (da) nahraniš s njim šezdeset siromaha (ili: Imaš li nešto s čime ćeš nahraniti šezdeset siromaha)?" Rekao je: "Ne." Rekao je: Pa se došlo Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, sa arakom (tj. donio mu se arak), u njemu su datule, a on (arak) je zembilj (zembilj, košara, korpa od palminog lišća). Rekao je: "Nahrani ovo (Nahrani sa ovim) od tebe (od sebe, tj. za se, da iskupiš svoju grešku)." Rekao je: "Na potrebnijega (oskudnijega) od nas? (Tj. Zar da nahranim oskudnijega od nas?) Nije među njezina dva kamenjara porodica (nijedne) kuće potrebnija (oskudnija) od nas." Rekao je: "Pa na hrani ga tvojoj (svojoj) porodici (tj. Nahrani svoju porodicu ovim zembiljom datula)."

GLAVA

puštanja krvi i povraćanja (hrane iz stomaka) za postača (tj. kada se to dogodi u postača, postaču).

A rekao je meni Jahja, sin Saliha: pričao nam je Muavijete, sin Sellama, pričao nam je Jahja od Umera, sina Hakjema sina Sevbanu, čuo je Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega:

Kada je povratio (Kada se pobljuvao), pa neće se omrsiti. Samo izlazi (hrana iz čovjeka pri povraćanju), a neće dati da uniđe (tj. a ne daje da uniđe hrana u čovjeka čin povraćanja). A spominje se od Ebu Hurejreta (da je on rekao) da će ono omrsiti (tj. da povraćanje omrsi postača), a prvo je zdravije (ispravnije, tj. da neće povraćanje omrsiti to je ispravnije). A rekao je Ibnu Abas i Ikjrimete: Post je (izbjegavanje, suzdržavanje) od (onoga) što je unišlo (što ulazi), a nije od (onoga) što je izašlo (što izlazi). A bio je Ibnu Umer, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (običaj da) sebi pušta krv, a on je postač, zatim je ostavio njega (taj običaj, postupak) pa puštaše sebi krv u noći (a ne po danu kada se posti). A pustio je sebi krv Ebu Musa noću. A spominje se od Sa'da, i Zejda, sina Erkama, i Umu Seleme (da) su pustili sebi krv posteći (oni, tj. bivši oni postači). A rekao je Bukjejr od Umu Alkamete: Puštamo sebi krv kod Aiše pa neće zabraniti (ona, tj. pa ona ne zabranjiva - ne zabranjivaše to nama iako smo postili). A predaje se (tj. priča se) od Hasena, od (više) osim jednog (druga, od više njih, tj. od mnogo drugova Muhameda a.s.) podižući (tj. pripisujući sljedeće riječi k Muhamedu a.s.), pa je rekao (prema predaji Muhamed a.s. ovo): "Omrsio se puštač krvi i (onaj što) je njemu puštena krv." A rekao je meni Ajjaš: pričao nam je Abdul-Aala, pričao nam je Junus od Hasena slično njemu (tj. onome hadisu što je maloprije naveden). Reklo se njemu (Hasenu): "Od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (je su li te riječi)?" (Tj. riječi: "Omrsi se i onaj ko pušta drugome krv i onaj kome se pušta krv.") Rekao je (Hasen): "Da." Zatim je rekao: "Allah je znajući."

(A ovo je protumačeno kao kolebanje Hasena u odnosu na tu predaju.)

PRIČAO NAM JE Mualla, sin Eseda, pričao nam je Vuhejb od Ejuba, od Ikjrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pustio sebi krv, a on je hodočasnički obučen, i pustio je sebi krv, a on je postač.

(Tj. dao je sebi pustiti krv u oba slučaja.)

PRIČAO NAM JE Ebu Mamer, pričao nam je Abdul-Varis, pričao nam je Ejub od Ikjrimeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Pustio je sebi krv Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, a on je postač.

PRIČAO NAM JE Adem, sin Ebu Ijasa, pričao nam je Šubete, rekao je: čuo sam Sabita Bunaniju (da) pita Enesa, sina Malikja, bio zadovoljan Allah od njega:

"Da li mrzijaste (Da li ste mrzili) puštanje krvi za postača (postaču)?" Rekao je: "Ne, (ni zbog čega) osim zbog slabosti (oslabljenja snage i izdržljivosti)." A povećao je Šebabete: pričao nam je Šubete: "..... (puštanje krvi) na vremenu (tj. za vremena, za vrijeme) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio."

(Tj. po tom drugom pričanju upit je glasio: "Da li mrzijaste puštanje krvi postaču za vrijeme Vjerovijesnika a.s.?")

GLAVA

posta u putovanju i mršenja (u putovanju, na putovanju).

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan od Ebu Ishaka Šejbanije, čuo je Ibnu Ebu Evfa-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili smo sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednome) putovanju pa je rekao (za jednoga, tj. jednome) čovjeku: "Siđi pa zamiješaj (razmuti) mi!" (Radi se o napitku od ječmene prekrupe i vode, ili od mlijeka i vode.) Rekao je: "O poslaniče Allaha, sunce (je tek, samo zamaklo za horizont, obzor)." Rekao je: "Siđi pa zamiješaj (razmuti) mi!" Rekao je: "O poslaniče Allaha, sunce!" Rekao je: "Siđi pa zamiješaj (razmuti) mi!" Pa je sišao (tj. sjahao) pa je zamiješao (razmutio) njemu. Pa je pio (tj. napio se toga napitka - omrsio se), zatim je bacio (tj. pokazao) sa svojom rukom ovdje (tj. prema istoku), zatim je rekao: "Kada ste vidjeli noć (da) je počela od ovdje (tj. odavde), pa već se mrsi postač." Slijedio je njega (Sufjana) Džerir i Ebu Bekjr, sin Ajjaša, od Šejbanije, od Ibnu Ebu Evfa-a, rekao je: Bio sam sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednom) putovanju.

(Dakle po ovom drugom senedu Ibnu Ebu Evfa je rekao "Bio sam", a prema prethodnom "Bili smo". Ostalo je sve isto.)

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Hišama, rekao je: pričao mi je moj otac od Aiše da je Hamzete, sin Amra, Eslemija rekao:

"O poslaniče Allaha, zaista ja nižem (ili: šijem) post (tj. postim neprekidno)."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Hišama, sina Urveta, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je Hamzete, sin Amra, Eslemija rekao Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio:

"Da li ću (da) postim u putovanju?" A bio je mnogoga posta (mnogo je postio). Pa je rekao: "Ako si htio (tj. Ako hoćeš), pa posti, a ako hoćeš, pa mrsi (ne posti, dakle: Ako hoćeš pa posti, a ako nećeš ne moraš postiti)."

GLAVA:

Kada je postio (postač nekoliko) dana od ramadana, zatim je putovao (tj. krenuo na putovanje).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Ibnu Šihaba, od Ubejdulaha, sina Abdullaha sina Utbeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, izašao k Mekji u ramadanu. Pa je postio (sve) dok je prispio (došao, dopro u mjesto) Kjedid, (a tude) se (ili: pa se tu) omrsio pa su se omrsili (i ostali) ljudi. Rekao je Ebu Abdullah: A Kjedid je (ono) što je između Usfana i Kudejda.

GLAVA.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao nam je Jahja, sin Hamzeta, od Abdurahmana, sina Jezida sina Džabira, da je Ismail, sin Ubejdulaha, pričao njemu od Umu Derda-e, od Ebu Derda-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Izašli smo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u neko (od) njegovih putovanja u (jednom) vrućem danu (tako vrućem) da stavlja čovjek (putnik) svoju ruku na svoju glavu od (tj. zbog) žestine vrućine (zbog velike, žestoke vrućine). I nije u (tj. među) nama (nijedan) postač osim (onoga) što je bilo (posta, postenja) od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, i Ibnu Revahata (tj. samo su njih dva tada bili postači).

GLAVA

govora Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, za (onoga) ko (je bio u teškom stanju da) se zasjenjivalo nad njim (tj. da se pravio hlad nad njim), a zažestila se vrućina: "Nije od dobročinstva post u putovanju."

(Taj što je bio u teškom stanju da su mu pravili hlad - postio je pri žestokoj vrućini u putovanju. To je i bio razlog da mu je Muhamed a.s. i rekao to što je navedeno.)

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Muhamed, sin Abdurahmana, Ensarija, rekao je: čuo sam Muhameda, sina Amra sina Hasena sina Alije, od Džabira, sina Abdullaha, bio zadovoljan Allah od njih, rekao je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednom) putovanju pa je vidio (nekakvu) stisku (gužvu, navalu) i (jednoga) čovjeka već se je zasjenčilo nad njim (tj. napravio se njemu hlad). Pa je rekao: "Šta je ovo (ovaj, tj. Šta mu je)?" Pa su rekli: "Postač." Pa je rekao: "Nije od dobročinstva post u putovanju."

GLAVA:

Nisu kudili drugovi Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, neki (od) njih neke u postu i mršenju (tj. u vezi posta i u vezi mršenja).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Humejda Tavila, od Enesa, sina Malikja, rekao je:

Putovasmo sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, pa nije kudio postač (u putovanju) na mrsioca (tj. mrsioca), a ni mrsilac na postača (tj. postača).

GLAVA

(onoga) ko se omrsio u putovanju (ili: na putovanju) zbog (toga da) vide njega ljudi (da ne posti, odnosno da se on omrsio).

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Avante od Mansura, od Mudžahida, od Tavusa, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Izašao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, iz Medine k Mekji. Pa je postio (sve) dok je dospio (došao, dopro u) Usfan. Zatim je pozvao za vodu (tj. da mu donesu vodu) pa je podigao nju k svojim dvjema rukama zbog (toga da) vide njega ljudi pa se omrsio (i tako je ostao u daljem putovanju mrseći sve) dok je stigao (u) Mekju. A to je (bilo) u ramadanu. Pa je bio (običaja) Ibnu Abas (da) govori: Već je postio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i mrsio je (u putovanju), pa ko je htio (tj. pa ko hoće), postiće, a ko hoće, mrsiće.

GLAVA:

"..... a na (one) koji mogu njega (post) je otkup....".

Rekao je Ibnu Umer i Selemete, sin Ekjve'a: Dokinula je nju (ovu rečenicu sljedeća rečenica, odnosno sljedeći odlomak):

"Mjesec ramadan (je onaj mjesec) koji je (taj što) se spustio (objavio) u njemu Kur'an (kao) uputa za ljude i (jasni) dokazi od upute i razlikovanja (tj. i kao dokazi za razlikovanje, raspoznavanje šta je dobro, a šta je zlo), pa ko je prisutan (kod svoje kuće u ovome) mjesecu, pa neka posti njega (taj mjesec), a ko je bio (tj. ko bude) bolestan ili na (nekome) putovanju, pa broj (dana koje je mrsio, neka naknadno posti) od drugih dana (poslije ramadana); hoće Allah za vas olakšanje (lakoću), a neće za vas teškoću, i zbog (toga da) upotpunite (taj) broj, i zbog (toga da) veličate Allaha na (ono, tj. zbog onoga) što je naputio vas i možda vi (tj. i ne bi li vi tako da) zahvaljujete (ili: i možda vi da ćete zahvaliti)."

A rekao je Ibnu Numejr: pričao nam je Aameš, pričao nam je Amr, sin Murreta, pričao nam je Ibnu Ebu Lejla, pričali su nam drugovi Muhameda, pomilovao ga Allah i spasio, (ovo):

Sišao je ramadan (tj. Sišla je zapovjed da se posti ramadan) pa je bilo teško na njih (tj. njima njegovo postenje). Pa je bio (svaki onaj) ko je nahranio svakog dana (jednoga) siromaha - (bio je) ostavio post (ramadana makar da je bio) od (onih) ko može njega (post da izdrži). I dopustilo se njima u tome. Pa je dokinula nju (tu rečenicu sljedeća rečenica u istom odlomku, a to je): ".... a da postite, bolje je za vas (bolje je vama)....", pa se zapovjedilo njima za post.

PRIČAO NAM JE Ajjaš, pričao nam je Abdul-Aala, pričao nam je Ubejdulah od Nafi'a, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) je (on) pročitao:

"... otkup, hrana siromaha....", (zatim) je rekao (Ibnu Umer): "Ona je dokinuta."

(Tj. "Ova rečenica je dokinuta, anulirana.")

GLAVA:

Kada će se izvršiti (naknadno) izvršivanje (izvršavanje naknadnog posta) ramadana.

A rekao je Ibnu Abas: Nema štete da se izrastavlja (tj. da se ne napašćaju, da se ne napaštaju uzastopice dani ramadana, nego se mogu napašćati, napaštati izrastavljeno, rastavljeno) zbog govora Allaha, uzvišen je: "... pa broj od drugih dana..."

A rekao je Seid, sin Musejeba, u (vezi) posta deset (dana zul-hidžeta, prvih deset dana toga mjeseca dobrovoljno da ih posti lice koje je dužno da naposti i dio ramadana): Neće biti dobro (tj. Nije dobro da posti dobrovoljno dane zul-hidžeta) do (da) počne sa ramadanom (tj. nego će početi sa napašćanjem ramadana). A rekao je Ibrahim: Kada je propustio (da naposti jedan ramadan tako da) je čak došao drugi ramadan, postiće njih dva (tj. oba ramadana). A nije vidio na njega (nikakve) hrane.

(Tj. Ibrahim Nah'ija nije smatrao da je dužan onaj čovjek koji nije dva ramadana postio da treba da otkupljuje hranom, nego treba da obadva posti, napašća.)

A spominje se od Ebu Hurejreta (kao hadis zvani) mursel, i od Ibnu Abasa da će zaista on (trebati da) nahrani (siromaha kao kaznu što nije prvoga ramadana napostio prije nego je došao drugi ramadan).

(Tj. Ko nije napostio jednoga ramadana, a došao je i drugi ramadan, on će postiti ovaj drugi redovno, pa će poslije njega da naposti prvi pa će onda još da nahrani hranom jednoga siromaha - da ga hrani mjesec dana zbog toga što nije napostio prvi ramadan prije nego je došao drugi ramadan. Buharija na ovo kaže sljedeće:)

A nije spomenuo Allah nahranjivanje. Samo je rekao: "... pa broj od drugih dana....".

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Zuhejr, pričao nam je Jahja od Ebu Selemeta, rekao je: čuo sam Aišu, bio zadovoljan Allah od nje, (da) govori:

Bivaše na mene post od ramadana pa ne mogu da izvršim (njega naknadno nikad) osim u (mjesecu) šabanu. Rekao je Jahja: Posao (zauzetost) od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, ili: sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

žene u mjesečnici (koja ima olakšicu da) ostavlja post i molitvu.

A rekao je Ebu Zinad: Zaista običaji (postupci Muhameda a.s.) i načini istine (Božijega zakona) zaista dolaze mnogo (puta) na suprot mišljenju, pa ne nalaze muslimani bijega (tj. izlaza) od slijeđenja njih (tj. moraju ih slijediti). Od toga je (tj. U to spada i odredba) da žena u mjesečnici izvršava (naknadno) postenje, a neće (naknadno) izvršavati molitvu.

PRIČAO NAM JE Ibnu Ebu Merjem, pričao nam je Muhamed, sin Džafera, rekao je: pričao mi je Zejd od 'Ijada, od Ebu Seida, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

".... Zar nije (u takvom položaju žena da) kada je dobila mjesečnicu, ne klanja i ne posti? Pa to je krnjavost njezine vjere."

(Tj. to izostavljanje vršenja propisa za vrijeme mjesečnice umanjuje joj količinu dobrih djela, pa joj to dođe kao neka vrsta krnjavosti vjere.)

GLAVA

(onoga) ko je umro, a na njemu je post.

A rekao je Hasen: Ako su postili od njega (tj. Ako poste za njega) trideset ljudi jedan dan, dozvoljeno je (tj. vrijedi mu to da mu spane dužni post sa njega).

(Hanefijski pravници smatraju da ne vrijedi postiti za drugoga, bio on živ ili mrtav. Smatraju samo da se može post otkupiti, iskupiti za drugoga, pa u tom slučaju tumače i sve hadise koji govore o postenju za umrlag. Šafijski pravnici su suprotnoga stanovišta.)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Halida, pričao nam je Muhamed, sin Musa-a sina Aajena, pričao nam je moj otac (Musa, sin Aajena) od Amra, sin Harisa, od Ubejdulaha, sina Ebu Džafera, da je Muhamed, sin Džafera, pričao njemu od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Ko je umro (tj. Ko umre), a na njemu je postenje (post), postiće od njega (za njega) njegov zaštitnik (zakonski zastupnik)." (Pod izrazom "velijun" neki misle da to znači najbliži rođak, neki: nasljednik, neki: izvršilac oporuke umrloga.) Slijedio je njega (oca Muhameda, sina Musa-a) Ibnu Vehb od Amra. A predao je njega (ovaj hadis) Jahja, sin Ejuba, od Ibnu Ebu Džafera.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Abdurahima, pričao nam je Muavijete, sin Amra, pričao nam je Zaidete od Aameša, od Muslima Betina, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Došao je (jedan) čovjek k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao: "O poslaniče Allaha, zaista moja majka je umrla, a na njoj je post (jednoga) mjeseca, pa (da li) ću izvršiti (naknadno) njega za nju (doslovno: od nje)?" Rekao je: "Da." Rekao je: "Pa dug Allaha (dug prema Allahu) je preči da se izvrši (od svakog drugog duga; nego ikakav drugi dug)." Rekao je Sulejman: pa je rekao Hakjem i Selemete, a mi smo skupa sjedači (zajedno smo sjedili) kada je pričao Muslim (Betin) za ovaj hadis, rekla su njih dva: čuli smo Mudžahida (da) spominje ovo od Ibnu Abasa. (Tj. ovaj hadis od Ibnu Abasa.) A spominje se od Ebu Halida: pričao nam je Aameš od Hakjema, i Muslima Betina i Selemeta, sina Kjuhejla, od Seida, sina Džubejra, i Ata'a, i Mudžahida od Ibnu Abasa: rekla je (jedna) žena Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista moja sestra je umrla." A rekao je Jahja i Ebu Muavijete: pričao nam je Aameš od Muslima, od Seida, od Ibnu Abasa: rekla je (jedna) žena Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista moja majka je umrla." A rekao je Ubejdulah od Zejda, sina Ebu Unejseta, od Hakjema, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abasa: rekla je (jedna) žena Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio: "Zaista moja majka je umrla, a na njoj je post (jednoga) zavjeta (zavjetni post). A rekao je Ebu Hariz: pričao nam je Ikrimete od Ibnu Abasa: rekla je (jedna) žena Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio: "Umrla je moja majka, a na njoj je post (posta) petnaest dana (tj. ostala je dužna da naposti petnaest dana)."

GLAVA:

Kada se dozvalja (dozvoljava) mršenje postača (postaču).

A omrsio se Ebu Seid Hudrija kada je zašao kolut Sunca.

PRIČAO NAM JE Humejdija, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Hišam, sin Urveta, rekao je: čuo sam svoga oca (da) govori: čuo sam Asima, sina Umera sina Hataba, od njegovoga oca, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Kada je počela noć od ovdje (odavde, tj. od istoka), i okrenuo leđa dan od ovdje (odvade, tj. od zapada) i zapalo (je) Sunce (i zapadne, zađe Sunce), pa već se omrsio (tj. već se mrsi) postač."

PRIČAO NAM JE Ishak Vasitija, pričao nam je Halid od Šejbanije, od Abdullaha, sina Ebu Evfa-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili smo sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednome) putovanju, a on je postač. Pa pošto je zapalo Sunce, rekao je nekom (od) naroda (tj. nekome čovjeku): "O omsica (O ti, Hej ti), ustani pa zamiješaj (razmuti) za nas (tj. nama)." Pa je rekao: "O poslaniče Allaha, da si omrknuo (da si unišao u noć, tj. da si sačekao, očekao da se smrkne)!" Rekao je: "Sidi pa nam zamiješaj." Rekao je: "O poslaniče Allaha, pa da si omrknuo!" Rekao je: "Sidi pa zamiješaj nama." Rekao je: "Zaista na tebi je (još) dan (tj. Zaista još je dan, ili Zaista još ti je dan)." Rekao je: "Sidi pa zamiješaj nam." Pa je sišao pa je zamiješao (vode i ječmene prekrupe, ili vode i mlijeka) za njih (njima). Pa se napio (toga napitka) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, zatim je rekao: "Kada ste vidjeli (Kada vidite) noć (da) je već počela odavde, pa već se mrsi postač."

GLAVA:

Mrsi se sa (onim) što se olakšalo (što je lako) njemu (da pribavi), sa vodom i (drugim nečim) osim nje.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Abdul-Vahid, pričao nam je Šejbanija, rekao je: čuo sam Abdullaha, sina Ebu Evfa-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Putovali smo (Išli smo) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je postač. Pa pošto je zapalo (zašlo) Sunce, rekao je: "Sidi pa zamiješaj nam." Rekao je: "O poslaniče Allaha, da si omrknuo (drugim riječima: sačekaj dok se smrkne)." Rekao je: "Sidi pa zamiješaj nam." Rekao je: "O poslaniče Allaha, zaista na tebi je dan." Rekao je: "Sidi pa zamiješaj nam." Pa je sišao pa je zamiješao. Zatim je rekao: "Kada ste vidjeli noć (da) je počela odavde, pa već se mrsi postač." I pokazao je (pri tom) sa svojim prstom prema istoku.

GLAVA

požurenja mršenja (žurenje sa mršenjem).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Ebu Hazima, od Sehla, sina Sa'da, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, rekao:

"Neprestano će biti ljudi sa dobrom dok su požurivali (tj. dok požurivaju, dok požuruju) mršenje."

(Dakle: Dok žure, dok požure da se iftare, kad nastupi čas za iftar, za mršenje.)

PRIČAO NAM JE Ahmed, sin Junusa, pričao nam je Ebu Bekjr od Sulejmana, od Ibnu Ebu Evfa-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio sam sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, u (na jednom) putovanju. Pa je postio dok je omrknuo (dok se smrklo). Rekao je (jednom) čovjeku: "Siđi pa zamiješaj (razmuti napitak) za mene." Rekao je: "Da si pričekao da dok (jače) omrkneš (tj. dok se jače smrači)." Rekao je: "Siđi pa zamiješaj za mene (meni). Kada si vidio noć (da) je već počela odavde, pa već se mrsi postać."

GLAVA:

Kada se omrsio u ramadanu, zatim se pojavilo Sunce.

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Ebu Šejbeta, pričao nam je Ebu Usamete od Hišama, sina Urveta, od Fatime, od Esmee, kćeri Ebu Bekjra, bio zadovoljan Allah od njih dvoje, rekla je:

Omršili smo se na (u) vremenu Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (u) danu oblaka (oblačnosti, kad je bilo oblačno), zatim se rodilo (tj. pojavilo se iza oblaka) Sunce. Reklo se Hišamu: Pa se zapovjedilo njima za izvršenje (naknadno, tj. za napašćanje toga dana). Rekao je: "Bijeg (tj. Ima li izlaz) od (naknadnog) izvršenja?" A rekao je Mamer: čuo sam Hišama (da kaže ovo): "Neću znati (tj. Ne znam) da li su izvršili (naknadno) ili ne (taj dan)."

GLAVA

posta (postenja) djece.

A rekao je Umer, bio zadovoljan Allah od njega, za pjanoga (tj. jednome pjanom čovjeku) u ramadanu: "Teško tebi! A naša djeca su postači." Pa je udario njega (tj. toga pjanoga je udario Umer r.a.).

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Bišr, sin Mufadala, pričao nam je Halid, sin Zekjvana, od Rubejji-e, kćeri Muavviza, rekla je:

Poslao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (zapovjed u) jutru Ašura'-a ka selima Pomagača: "Ko je osvanuo mrseći, pa neka upotpuni ostatak svoga dana (kao postač), a ko je osvanuo posteći, pa neka posti." Rekla je: Pa postasmo (Pa postismo) ga poslije, i upostavasmo (tj. i ponukavasmo na post) našu djecu i činjasmo (i činili smo, pravili smo) za njih (tj. njima) igračku od vune. Pa kada je (kada bi) zaplakalo jedno (od) njih na hranu (za hranom), dadnemo (damo) mu to dok bude kod mršenja (da se zabavlja do mršenja).

GLAVA

spajanja (po dva dana posta ne jedući ni noću ništa), i (GLAVA onoga) ko je rekao: Nije u noći post zbog govora Njega (Allaha), uzvišen je: "... zatim upotpunite post do noći....", a zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od njega (njega, spajanje posta) samilošću za njih i ostavljanjem na njih (tj. iz samilosti prema njima i zbog ostavljanja njima snage) i (GLAVA onoga) što se mrzi od udubljanja (sebe, tj. opterećivanja sebe sa onim što nije propisano).

PRIČAO NAM JE Museded, rekao je: pričao mi je Jahja od Šubeta, rekao je: pričao mi je Katadete od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Ne spajajte (posta od dva dana, tj. Ne postite dva dana ne mrseći se ni po noći)." Rekli su: "Zaista ti spajaš." Rekao je: "Nisam (ja) kao jedan od vas. Zaista ja se nahranjujem i napajam. Ili: Zaista ja prenoćivam (tako kao da) se nahranjujem i napajam."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Nafi'a, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od spajanja (tj. zabranio je spajanje). Rekli su: "Zaista ti spajaš." Rekao je: "Zaista ja nisam kao vi. Zaista ja se nahranjujem i napajam se."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao mi je Lejs, pričao mi je Ibnu Had od Abdullaha, sina Habbaba, od Ebu Seida, bio zadovoljan Allah od njega, da je on čuo Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Ne spajajte. Pa koji (od) vas (to hoće) kada je htio da spaja, pa neka spoji do zore. (Tj. kada je postio jedan dan pa došlo vrijeme da se omrsi, neka produži postiti još do zore, ali ne i drugi dan, nego neka pred zoru jede i onda zaposti za sljedeći dan)." Rekli su: "Pa zaista ti spajaš, o poslaniče Allaha." Rekao je: "Zaista ja nisam kao vaš lik (oblik, tip). Zaista ja prenoćivam, za mene je nahranjivač (tj. ja imam jednoga nahranjivača koji) nahranjuje mene, i napojivač (i napajaća koji) napaja mene."

PRIČAO NAM JE Usman, sin Ebu Šejbeta, i Muhamed, rekla su njih dva: izvijestio nas je Abdete od Hišama, sina Urveta, od njegovog oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od spajanja (tj. spajanje) milošću za njih (iz samilosti prema njima). Pa su rekli: "Zaista ti spajaš." Rekao je: "Zaista ja nisam kao vaš oblik. Zaista ja (sam u takvom položaju, stanju da) nahranjuje mene moj Gospod i napaja me."

Rekao je Ebu Abdullah: Nije spomenuo Usman (pričajući ovaj hadis slijedećih riječi:) "milošću za njih".

kažnjavanja (egzemplarne kazne, tj. stroge kazne od strane Muhameda a.s.) za (onoga) ko je mnogo činio spajanje (posta).

Predao je njega (ovaj postupak) Enes od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

("Tenkžil" je primjerena stroga kazna kojom se želi da zastraši drugi koji nije još počinio ono zbog čega se kažnjava kažnjeni.)

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: pričao mi je Ebu Selemete, sin Abdurahmana, da je Ebu Hurejrete, bio zadovoljan Allah od njega, rekao:

Zabranio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od spajanja (tj. zabranio je spajanje) u postu. Pa je rekao njemu (jedan) čovjek od muslimana: "Zaista ti spajaš, o poslaniče Allaha." Rekao je: "A koji (od) vas je kao ja? Zaista ja prenoćivam (tako da) nahranjuje mene moj Gospod (Gospodar) i napaja mene (i napaja me)." Pa pošto nisu htjeli da odustanu od spajanja, spajao je sa njima (jedan) dan, zatim (još jedan) dan, zatim su vidjeli mlađak pa je rekao: "Da je (mlađak) zaostao (tj. da se nije još za koji dan pojavio), zaista bih povećao vama (tj. spojio bih vam post od više dana, a ne samo dva dana)." (To im je bio zamislio) kao kaznu (kažnjavanje) kada nisu htjeli da odustanu (od spajanja).

("Inteha" znači zabraniti sam sebi nešto, a to opet znači: odustati od nečega, proći se nečega. Moglo bi se zaključiti da se radilo, možda, o postu ramadana, jer kada se vidi po isteku ramadana mlađak, nastupa bajram, blagdan mršenja, praznik mršenja. Na prvi dan praznika mršenja je zabranjeno postiti, tj. prvoga dana mjeseca ševvala. U prvom danu svakog drugoga mjeseca nije zabranjeno postiti, pa se post mogao produžiti iako se vidio mlađak. O ovome komentatori nisu napisali ništa, bar Ajnija i Kastalanija koji su podloga ovome prevodu.)

PRIČAO NAM JE Jahja, pričao nam je Abdurrezak od Mamera, od Hemmama da je on čuo Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Čuvajte se spajanja!" Dvaput (je to rekao). Reklo se: "Zaista ti spajaš." Rekao je: "Zaista ja prenoćivam (tako da) nahranjuje mene moj Gospod i napaja me, pa odajte se od posla (onome) što možete (tj. u poslu se privezujte, opterećujte sa onolikom količinom što je možete vršiti bez poteškoće)."

GLAVA

spajanja do zore.

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Hamzeta, pričao mi je Ibnu Ebu Hazim od Jezida, od Abdullaha, sina Habbaba, od Ebu Seida Hudrije, bio zadovoljan Allah od njega, da je on čuo poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Ne spajajte. Pa koji (od) vas hoće da spaja, pa neka spaja do zore." Rekli su: "Pa zaista ti spajaš, o poslaniče Allaha." Rekao je: "Nisam kao vaš oblik (Nisam ja kao vi; Nisam ja poput vas). Zaista ja prenoćivam (tako da) je za mene (jedan) nahranjivač (tj. tako da ja imam nahranjivača koji) nahranjuje (hrani) mene i napojivač (i napojivača koji) napaja mene."

GLAVA

(onoga) ko se zakleo na svoga brata (tj. ko zakune svoga brata) zbog (toga da) se omrsi u (postu) dobrovoljnosti (neobaveznom postu), i nije vidio (i nije smatrao) na njega (da je obavezno naknadno) izvršenje (toga dana) kada je bilo (mršenja u tom danu) podudarnije njemu (tj. prikladnije za njega, kada mu je više odgovaralo u nekoj prilici).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Džafer, sin Avna, pričao nam je Ebul-Umejs od Avna, sina Ebu Džuhajfeta, od njegovog oca, rekao je:

Pobratio je (Uspostavio je pobratimstvo) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, između Selmana i Ebu Derda'a. Pa je posjetio Selman Ebu Derda'a. Pa je vidio (Selman) Umu Derda'u (ženu Ebu Derda'a) obučenu u trošno odijelo (trošnu odjeću, svakodnevnu radnu odjeću) pa je rekao njoj: "Šta je tvoje stanje (tvoja stvar, tj. Što si takva)?" Rekla je: "Tvoj brat (tj. pobratim) Ebu Derda' je (takav da) nije njemu (nikakva) potreba u ovozemnosti (tj. ne osjeća potrebe za ovozemaljskim dobrima i nasladama)." Pa je došao Ebu Derda' pa je načinio (spravio) njemu (jednu) hranu (jelo). Pa je rekao (Selman domaćinu Ebu Derda'u): "Jedi (i ti)." Rekao je: "Pa zaista ja sam postač." Rekao je: "Nisam ja jedač do (da i ti) jedeš (tj. Neću ja jesti dok i ti ne počneš jesti sa mnom)." Rekao je: Pa je jeo. Pa pošto je bila noć, otišao (tj. počeo) je Ebu Derda' (da) stoji (u molitvi, tj. da klanja dobrovoljne molitve). Rekao je: "Spavaj." Pa je spavao, zatim je otišao (počeo da) stoji (klanja). Pa je rekao: "Spavaj." Pa pošto je bilo (vrijeme) od kraja (zadnjega dijela) noći, rekao je Selman: "Ustani sada." Pa su klanjala njih dvojica. Pa je rekao njemu Selman: "Zaista za tvoga Gospoda je na tebi (jedno) pravo, i za tvoju osobu je na tebi (jedno) pravo i za tvoju porodicu je na tebi (jedno) pravo (tj. tvoj Gospod, i sam ti i tvoja porodica - svako od vas ima svoje pravo prema tebi, a to znači: ti imaš dužnosti i obaveze prema Uzvišenome Bogu, i prema sebi samome i prema svojoj porodici), pa podaj svakome pravo vlasniku (imaocu prava) njegovo pravo." Pa je došao (Ebu Derda' k) Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je spomenuo to njemu, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Istinit je bio (tj. Istinu je rekao) Selman."

GLAVA

posta (mjeseca) ša'bana.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Ebu Nadra, od Ebu Selemeta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) posti (dobrovoljno tako dugo, mnogo dana) da govorimo (da bi govorili): "Neće mrsiti"; a mrsi (nekad tako) da govorimo: "Neće postiti (tj. Ne posti u ovome mjesecu nimalo dobrovoljno)." Pa nisam vidjela poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) je upotpunio post (postenje cijeloga jednoga) mjeseca osim ramadana, i nisam vidjela njega (nikad) mnogobrojnijeg postom od njega u ša'banu."

(Tj.,... nisam vidjela da je i u kojem mjesecu više postio dobrovoljno nego u šabanu.)

PRIČAO NAM JE Muaz, sin Fedaleta, pričao nam je Hišam od Jahja-a, od Ebu Selemeta da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, pričala njemu, rekla je:

Nije bio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) posti (nijedan) mjesec mnogobrojnije (tj. više) od (mjeseca) šabana, pa zaista on postaše (postio je) šaban,

svoga njega. I govoraše: "Uzmite od posla (rada ono) što možete, pa (tj. jer) zaista Allah se neće dosaditi do (da) se dosadite (vi)."

(tj. Allahu neće dosaditi vaš ibadet ma koliki bio, ako vama ne dosadi.)

A najdraža molitva k Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, je (ono) što se ustrajalo na njemu (tj. najdraža mu je bila molitva ustrajna) iako je malobrojna (mala) bila (iako bi bila mala, malobrojna). I bio bi (takvoga postupka) kada je klanjavao (kada je klanjao neku) molitvu (da) je (da bi) ustrajao na njoj.

GLAVA

(onoga) što se spominje od posta Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, i njegovoga mršenja.

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Ebu Avanete od Ebu Bišra, od Seida, od Ibnu Abasa, rekao je:

Nije postio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, potpun mjesec nikada (nijedan) osim ramadana. A posti (nekad tako dugo) da govori govornik (da bi govorio neko): "Ne, tako mi Allaha neće mrsiti", a (nekad) mrsi da govori govornik: "Ne, tako mi Allaha neće postiti (ne posti)."

PRIČAO MI JE Abdul-Aziz, sin Abdullaha, rekao je: pričao mi je Muhamed, sin Džafera, od Humejda da je on čuo Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, (da) govori:

Bio je (običaja) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) mrsi od mjeseca da mislimo da (on) neće postiti od njega (nimalo), a (da) posti da mislimo da neće mrsiti od njega (nijednu) stvar (tj. ništa). I bio je (i takav da) nećeš htjeti (da) vidiš njega (u kojem god dijelu) od noći klanjača (kao klanjača, pa da će biti drukčije) osim (tako da) vidiš njega, a ni spavača (a ni kad spava) osim (da) ćeš vidjeti njega.

(Musallijen se može prevesti i: klanjajući, naimen: spavajući, ali se gornji izraz stavio zbog otklanjanja dvosmislenosti koja bi mogla da bude.)

A rekao je Sulejman od Humejda: Zaista on je pitao Enesa o postu.

PRIČAO MI JE Muhamed, izvijestio nas je Ebu Halid Ahmed, izvijestio nas je Humejd, rekao je: pitao sam Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, o postu Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

Ne željah (tj. Nisam želio) da vidim njega (ma koji dan) od mjeseca postačem (kao postača pa da je bilo drukčije) osim (tako da) sam vidio njega, a ni mrsiocem (da ne posti) osim (da) sam vidio njega, a ni (ma koji čas) od noći stajačem (tj. klanjačem, kao klanjača, kad klanja) osim (da) sam vidio njega, a ni spavačem (kad spava) osim (da) sam vidio njega. A nisam dotaknuo (nikakve) dlake (tj. odjeće od dlake životinjskog krzna), a ni svile mekše od dlana poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. I nisam omirisao (nikakva) mošusa, a ni aromata (mirisnoga sredstva) boljeg mirisom (tj. mirisnijega) od mirisa poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

prava gosta u postu.

PRIČAO NAM JE Ishak, izvijestio nas je Harun, sin Ismaila, pričao nam je Alija, pričao nam je Jahja, rekao je: pričao mi je Ebu Selemete, rekao je: pričao mi je Abdullah, sin Amra sina Asa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Unišao je na mene (tj. Posjetio me) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je spomenuo hadis, misli (na): "Zaista za tvoga posjetioca je na tebi pravo (tj. tvoj posjetilac, gost ima pravo pri tebi), i zaista za tvoju ženu je na tebi pravo." Pa sam rekao: "A šta je post Davuda (Davida)?" Rekao je: "Polovina vremena."

GLAVA

prava (vlastitoga) tijela u postu.

PRIČAO NAM JE Ibnu Mukatil, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Evzaija, rekao je: pričao mi je Jahja, sin Ebu Kjesira, rekao je: pričao mi je Ebu Selemete, sin Abdurahmana, rekao je: pričao mi je Abdullah, sin Amra sina Asa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice: rekao je meni poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"O Abdullahe (O Abdullahu), zar se nisam izvijestio (zar nisam obaviješten, izviješten) da ti postiš (svaki) dan i stojiš (u molitvi, tj. klanjaš po cijelu) noć?!" Pa sam rekao: "Da, o poslaniče Allaha." Rekao je: "Pa ne čini (to u tolikoj mjeri). Posti i mrsi, i stoj (tj. i klanjaj) i zaspi, pa (jer) zaista za tvoje tijelo je na tebi pravo (tj. tvoje tijelo ima pri tebi pravo, pravo odmora), i zaista za tvoje oko je na tebi pravo, i zaista za tvoju ženu je na tebi pravo, i zaista za tvoga posjetioca (gosta) je na tebi pravo."

(Tj. svi oni imaju svoje pravo pri tebi, odnosno ti imaš dužnost prema njima.)

I zaista dosta ti je da postiš svakoga mjeseca tri dana, pa (jer) zaista za tebe je (tj. ti imaš) za svako lijepo djelo (nagrade u iznosu) deset njegovih jednakosti (vrijednosti, tj. deseterostruko koliko djelo vrijedi), pa zaista to (ti) je post vremena, svega njega (cijelog vremena, kao da postiš cijelo vrijeme, stalno)." Pa sam (na sebe samoga) pojačao, pa se pojačalo na mene (meni). Rekao sam: "O poslaniče Allaha, zaista ja nalazim snagu (tj. mogu da postim više od tri dana u mjesecu)." Rekao je: "Pa posti post vjerovijesnika Allaha (Allahovog vjerovijesnika) Davuda - na njega mir! - i nepovećaj na njega (tj. nepovećaj na Davudov post, ne dodaj, a to znači: ne smiješ više postiti nego što je postio Davud, nego onako kako je postio Davud)." Rekao sam: "A šta je bio post vjerovijesnika Allaha (Allahova) Davuda - na njega mir! - (tj. Koliko je postio, ili: Kako je postio)?" Rekao je: "Polovinu vremena." I bio je (običaja) Abdullah (da) govori poslije što (tj. poslije kada) je ostario: "O da sam ja primio dopuštenje (da sam poslušao) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (koji mi je dopuštao da manje postim)."

GLAVA

posta (cijeloga) vremena.

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Seid, sin Musejeba, i Ebu Selemete, sin Abdurahmana, da je Abdullah, sin Amra, rekao:

Izvijestio se poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da ja govorim: "Tako mi Allaha zaista ću svakako postiti dan (po danu) i zaista ću svakako stajati (u molitvi, tj. klanjati) noć (po noći) dok sam živ (dok živim)." Pa sam rekao njemu: "Već sam rekao njega (taj govor), sa mojim ocem ti si i sa mojom majkom (tj. dao bih za tebe oca i majku)." Rekao je: "Pa zaista ti nećeš moći to, pa posti i mrsi (tj. nekad posti, a nekad ne posti), i stoj (klanjaj) i zaspi (spavaj). I posti od (svakog) mjeseca tri dana, pa (jer) zaista lijepo djelo je (nagrađeno) sa deset svojih jednakosti (vrijednosti), a to (post tri dana u mjesecu) je kao post (cijeloga) vremena (tj. kao da postiš stalno, cijelo vrijeme)." Rekao sam: "Zaista ja mogu vrijednije (više) od toga." Rekao je: "Pa posti dan, a mrsi (a ne posti) dva dana." Rekao sam: "Zaista ja mogu vrijednije (više) od toga." Rekao je: "Pa posti dan, a mrsi dan, pa to je post Davuda - na njega mir! - a on je najvrijedniji post." Pa sam rekao: "Zaista ja mogu vrijednije (više) od toga." Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Nema vrijednije od toga."

GLAVA

prava porodice u postu.

Predao je njega (pravo porodice) Ebu Džuhajfete od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Amr, sin Alije, izvijestio nas je Ebu Asim od Ibnu Džurejdža, čuo sam Ata'a da je Ebu Abas Šair (Pjesnik) izvijestio njega da je on čuo Abdullaha, sina Amra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (da) govori:

Doprlo je Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, da ja nižem (šijem, sastavljam, spajam) post (tj. da neprekidno postim), i klanjam noć (i noću klanjam). Pa ili je poslao k meni (poslao po mene), ili sam sreo njega pa je rekao: "Zar se nisam izvijestio (tj. Obavješten sam, Rečeno mi je) da ti postiš i nećeš mrsiti (ne mrsiš), i klanjaš, a nećeš spavati (a ne spavaš)? Pa posti i mrsi, i stoj (tj. klanjaj) i spavaj, pa (jer) zaista za tvoje oko je na tebi udjel (udio, dio), i zaista za osobu tvoju i porodicu tvoju je na tebi dio (udjel)." Rekao je: "Zaista ja svakako imam snage za to (za stalno postenje, za stalni post)." Rekao je: "Pa posti post Davuda - na njega mir!" Rekao je: "A kako?" Rekao je: "Postaše (Postio je) dan, a mrsaše (a mrsio je) dan, i ne bježaše (i nije bježao) kada se susreo (tj. i nije bježao od neprijatelja kada bi se sukobio s njim, jer ga takav post nije iscrpljivao i slabio borbenu snagu)." Rekao je: "Ko je meni za ovu (osebinu, osobinu jamac, osobinu nebježanja od neprijatelja), o vjerovijesniče Allaha." Rekao je Ata': Neću znati (tj. Ne znam) kako je spomenuo post vječnosti, (tj. ne znam, nisam zapamtio kako je povezan spomen posta vječnosti sa spomenom, spominjanjem Davudova a.s. posta, ali sam to zapamtio uz gornji tekst hadisa još da) je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Nije postio ko je postio vječnost (stalno, tj. svaki dan u godini)." Dva puta (je to izrekao, ponovio).

(Ovo je osnov za stanovište da nije lijepo stalno postiti. Međutim neki smatraju da stalno postiti nije ružno ni pokuđeno, a njihov osnov za takvo stanovište je hadis Hamzeta, sina Amra, Eslemije koji je spomenut u GLAVI posta u putovanju i mršenja. Taj drug Muhameda a.s. je rekao: "O poslaniče Allaha, zaista ja nižem (šijem) post. To je protumačeno da znači: postim svaki dan. Muhamed a.s. nije rekao na to nikakve primjedbe, pa se uzima da takav post nije pokuđen, ružan-mekjruh. Kažu da je Amra Muhamed a.s. odvrtao od toga jer Amr nije bio priličan da može to dugo izdržati. Hamzete je bio priličan da će to moći izdržati pa mu Muhamed a.s. nije ni stavio prigovora. Prema tome ko je priličan da takav post može izdržati do kraja života pod normalnim okolnostima nije mu ni ružno-mekjruh da posti takav post.)

GLAVA

posta (jednoga) dana i mršenja (jednoga) dana.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Mugireta, rekao je: čuo sam Mudžahida od Abdullaha, sina Amra, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Posti od mjeseca tri dana." Rekao je: "Mogu više od toga." Pa neprestano je (povećavan broj dana) dok je rekao: "Posti dan, a mrsi dan." Pa je rekao: "Čitaj (tj. Pročitaj cijeli) Kur'an u svakome mjesecu (jedanput)." Rekao je: "Zaista ja mogu više." Pa neprestano je (povećavano) dok je rekao: "U tri (dana jedanput)."

GLAVA

posta Davuda, na njega mir!

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Habib, sin Ebu Sabita, rekao je: čuo sam Ebul-Abasa Mekjiju, a bio je pjesnik i ne sumnjičiše se (tj. bio je takav da se ne sumnjiči, ne sumnja se) u njegovo pričanje, rekao je: čuo sam Abdullaha, sina Amra sina Asa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: rekao je meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Zaista ti svakako postiš (cijelo) vrijeme i stojiš (tj. klanjaš) noć (po noći)?" Pa sam rekao: "Da." Rekao je: "Zaista ti kada si činio (tj. kada činiš) to, upane (u glavu) zbog njega (toga postupka) oko (oči) i susta zbog njega duša. Nije postio ko je postio (cijelo) vrijeme. Post tri dana (u svakome mjesecu) je post vremena, svega njega (je post cijelog vremena, kao da stalno postiš)." Rekao sam: "Pa zaista ja mogu više od toga." Rekao je: "Pa posti post Davuda - na njega mir! - postaše (postio je on) dan, a mrsaše (a mrsio je, a nije postio) dan (tj. postio je svaki drugi dan, dakle posti jedan dan pa drugi ne posti i tako stalno naizmjenično je postio cijeli život), i ne bježaše (i nije bježao) kada se sukobljavao (s neprijateljem).

PRIČAO NAM JE Ishak Vositija, pričao nam je Halid od Halida, od Ebu Kilabeta, rekao je: izvijestio me Ebul-Melih, rekao je: unišao sam sa tvojim ocem na Abdullaha (tj. Abdullahu), sina Amra, pa je pričao nama da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (bio jednom u takvoj prilici da) se spomenuo njemu moj post, pa je unišao na mene (meni). Pa sam bacio za njega (njemu jedan) jastuk od kože, njegova unutra je vlakno (tj. jastuk je bio natrpan vlaknom od palmi). Pa je sjeo na zemlju, i postao je jastuk (tj. bio je jastuk) između mene i između njega, pa je rekao (Muhamed a.s.):

"Zar nije dosta tebi od svakoga mjeseca tri dana?" Rekao je: rekao sam: "O poslaniče Allaha!" Rekao je: "Pet (dana)." Rekao sam: "O poslaniče Allaha!" Rekao je -: "Sedam (dana)." Rekao sam: "O poslaniče Allaha!" Rekao je: "Devet." Rekao sam: "O poslaniče Allaha!" Rekao je: "Jedanaest." Zatim je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Nema posta nad post (nad postom) Davuda - na njega mir! Polovina vremena. Posti dan, a mrsi dan."

GLAVA

posta bijelih dana (noći): trinaeste, i četrnaeste i petnaeste (dakle: trinaestog, četrnaestog i petnaestog dana u mjesecu).

PRIČAO NAM JE Ebu Ma'mer, pričao nam je Abdul-Varis, pričao nam je Ebu Tejjah, rekao je: pričao mi je Ebu Usman od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Oporučio je meni moj prijatelj (Muhamed a.s.), pomilovao ga Allah i spasio, za tri (postupka): post tri dana od svakoga mjeseca, i dva naklona (rekjata) ručanice (prepodneva, duha namaza) i da neparim (tj. da obavim vitr-neparnu molitvu) prije (nego) da zaspem.

GLAVA

(onoga) ko je posjetio (jedan) narod pa se nije omrsio kod njih.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musena-a, rekao je: pričao je meni Halid, on je sin Harisa, pričao nam je Humejd od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega:

Unišao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, na Umu Sulejmu (tj. Umu Sulejmi) pa je došla njemu sa datulama i maslom (tj. pa je ona donijela njemu datula i masla da ga počasti, ugosti). Rekao je: "Povratite vaše (tj. svoje) maslo u njegovu mješinu i vaše datule u njihovu vreću (posudu), pa (jer) zaista ja sam postač (ja postim)." Zatim je ustao k (jednoj) strani od sobe pa je klanjao (neku drugu molitvu) osim propisane, pa je (onda) molio za Umu Sulejmu i porodicu njezine kuće. Pa je rekla Umu Sulejma: "O poslaniče Allaha, zaista za mene je mala naročitost (tj. imam jednu malu naročitost, naročitu želju)." Rekao je: "Šta je ona?" Rekla je: "Tvoj sluga Enes."

(Tj. Moli, blagoslovi svoga poslužitelja Enesa. Enes je bio njezin sin koji je posluživao Muhameda a.s..)

Pa nije ostavio (Muhamed a.s. nijednoga) dobra budućega, a ni ovozemnoga (života drukčije) osim (tako da) je molio za mene za njega (osim tako da mi ga je tražio od Uzvišenoga Boga): "Bože moj, dodijeli mu imanje i dijete (tj. i porod) i blagoslovi mu. Pa zaista ja sam svakako (jedan) od najmnogobrojnijih Pomagača imanjem. (Tj. ja sam jedan od najimućnijih Pomagača.) A pričala je meni (kaže dalje Enes) moja kći Umejneti (Umejna) da se pokopalo (pomrlih osoba koja su vezana) za moja leđa (tj. mojih potomaka do) stizanja (prije dolaska) Hadžadža (u) Basru stotinu dvadeset i nekoliko (lica).

(Misli na to prije nego je Hadžadž postavljen za namjesnika u Basru.)

PRIČAO NAM JE Ibnu Ebu Merjem, izvijestio nas je Jahja, rekao je: pričao mi je Humejd, čuo je Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

(Sadržaj je isti poslije ovoga seneda-lanca pripovjedača kao i u prethodnom hadisu.)

GLAVA

posta (na) kraju mjeseca.

PRIČAO NAM JE Salt, sin Muhameda, pričao nam je Mehdija od Gajlana. - H - A pričao nam je Ebu Numan, pričao nam je Mehdija, sin Mejmuna, pričao nam je Gajlan, sin Džerira, od Mutarifa, od Imrana, sina Husajna, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je on pitao njega, ili je pitao (Muhamed a.s. jednoga) čovjeka, a Imran sluša (čuje), pa je rekao (Muhamed a.s.):

"O oče omsice (O ti), zar nisi postio kraj (ovoga) mjeseca?" Rekao je (Ebu Numan): Mislim ga (da) je rekao (Mislim da je rekao): misli (na) ramadan. Rekao je (taj) čovjek: "Ne, o poslaniče Allaha." Rekao je (Muhamed a.s.): "Pa kada se omrsiš, pa posti dva dana."

(Tj. Kada prođe ramadan, posti dva dana kao naknadu što nisi postio kraj šabana, a ne ramadana kao što je to mislio Ebu Numan.)

Nije rekao Salt: Mislim ga (da) misli (na) ramadan. Rekao je Ebu Abdullah: A rekao je Sabit od Mutarifa, od Imrana, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio: "... od kraja (mjeseca) šabana (zar nisi postio)?"

(Ima raznih tumačenja u vezi ovoga hadisa. Neće se navoditi ta tumačenja. Isto tako ima tumačenja u vezi riječi "sererun", ili "sirerun". Oni koji kažu da to znači kraj mjeseca, kažu da se tako naziva kraj mjeseca jer je u zadnje tri noći Mjesec sakriven i nevidljiv. Prema njima riječ "sererun" ima veze sa riječi "sirrun"-tajna. Drugi kažu da "sererun" znači sredina mjeseca. Prema njima "sererun" ima veze sa "surretun"-pupak. Budući da je pupak u sredini stomaka, onda i "sererun" znači srednji dio mjeseca: 13., 14. i 15. dan mjeseca. Jedni čak tvrde da ta riječ znači početak mjeseca, i daju svoje obrazloženje koje se neće ovdje navoditi.)

GLAVA

posta petka (post petkom). Pa kada je osvanuo posteći (u) petak, pa na njega (tj. dužnost mu je) da se omrsi.

PRIČAO NAM JE Ebu Asim od Ibnu Džurejdža, od Abdul-Hamida, sina Džubejra, od Muhameda, sina Abada, rekao je: pitao sam Džabira, bio zadovoljan Allah od njega:

"Zabranio (li) je (Da li je zabranio) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od posta (tj. post, postenje) petka (post petkom)?" Rekao je: "Da." Povećao (tj. Dodao) je (drugi pripovjedač) osim Ebu Asima: "... da se osami sa postom (postenjem u petak, tj. da se petak sam posti)."

PRIČAO NAM JE Umer, sin Hafsa sina Gijasa, pričao nam je moj otac, pričao nam je Aameš, pričao nam je Ebu Salih od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori:

"Neka nikako ne posti jedan (od) vas petak (drukčije) osim (tako da uz njega, sa njim još posti) dan prije njega ili poslije njega."

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Šubeta. - H - A pričao mi je Muhamed, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Katadeta, od Ebu Ejuba, od

Džuvejrijete, kćeri Harisa, bio zadovoljan Allah od nje, da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, unišao na nju (tj. njoj u) petak, a ona je postačica (a ona je postila), pa je rekao:

"Da li si postila juče?" Rekla je: "Ne." Rekao je: "Hoćeš (li) da postiš sutra?" Rekla je: "Ne." Rekao je: "Pa omrsi se." A rekao je Hammad, sin Dža'da, čuo je Katadeta, pričao mi je Ebu Ejub da je Džuvejrijeta pričala njemu: Pa je zapovjedio (Muhamed a.s.) njoj pa se omrsila.

GLAVA:

Da li će naročito odrediti (neku) stvar (nešto) od dana (tj. neke dane da u njima posti)?

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Sufjana, od Mansura, od Ibrahima, od Alkameta, rekao sam Aiši, bio zadovoljan Allah - uzvišen je - od nje:

"Da li je bio (običaja) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) naročito odredi od dana (neku) stvar (tj. nešto, neki dan da u njemu posti, ili da u njemu radi naročito kakvo dobro djelo)?" Rekla je: "Ne. Bio je njegov rad trajna kiša (tj. Njegovo dobro djelo je bilo trajno u svima danima). A koji (od) vas može što je bio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) može (da učini, tj. ko od vas može što on mogaše, što je on mogao)?"

GLAVA

posta dana Arefata.

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Jahja od Malikja, rekao je: pričao mi je Salim, rekao je: pričao mi je Umejir, slobodnjak Umul-Fadle, da je Umul-Fadla pričala njemu. - H - A pričao nam je Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Ebu Nadra, slobodnjaka Umera, sina Ubejdulaha, od Umejra, slobodnjaka Abdullaha, sina Abasa, od Umul-Fadle, kćeri Harisa, da su se (neki) ljudi prepirali kod nje (u) danu Arefata o postu Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao neki (dio) njih (neki su rekli):

"On je postač." A rekao je neki (dio) njih (A neki su rekli): "Nije postač." Pa je poslala k njemu sa čašom (tj. čašu) mlijeka, a on je stajač na svojoj devi (a on je bio na svojoj devi), pa je popio njega.

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Sulejmana, pričao nam je Ibnu Vehb, ili: pročitalo se na njega (njemu), rekao je: izvijestio je mene Amr od Bukjeja, od Kjurejba, od Mejmunete, bio zadovoljan Allah od nje, da su ljudi sumnjali u post (ili: o postu) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (u) danu Arefata, pa je poslala k njemu pomuženo mlijeko (jamužu, vereniku), a on je stajač u mjestu stajanja, pa je pio od njega, a ljudi gledaju.

GLAVA

posta dana mršenja.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Ibnu Šihaba, od Ebu Ubejda, slobodnjaka Ibnu Ezhera, rekao je: prisustvovao sam prazniku sa Umerom, sinom Hataba, bio zadovoljan Allah od njega, pa je rekao:

"Ova dva su dva dana (što) je zabranio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, post (postenje) njih dvaju: dan vašega mršenja od vašega posta (prvi dan ramazanskog bajrama), i (onaj) drugi dan (što) jedete u njemu od vaše žrtve."

PRIČAO NAM JE Musa, sin Ismaila, pričao nam je Vuhejb, pričao nam je Amr, sin Jahja-a, od svoga oca, od Ebu Seida, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, post dana mršenja i (dana) klanja (žrtve); i gluhu (odjeću, tj. odjeću bez otvora kroz koje bi po potrebi mogao provući ruku), i da se zaogrne (zagrne) čovjek u jednu odjeću (tako da ne pokrije sramnoga tijela dovoljno) i (dobrovoljnu) molitvu poslije jutra i popodneva (tj. poslije obavezne jutarnje i popodnevnog molitve - farda, dakle poslije farda sabaha i ikjindije).

(Glagol "neha"-zabraniti upotrebljava se sa prijedlogom "an"-od, pa "neha an" doslovno znači: zabraniti od nečega, a, u stvari, hoće da se kaže zabraniti nešto. Zbog toga će se u daljem tekstu "neha an" prevoditi sa izrazom zabraniti nešto iako će se time malo odstupiti od principa doslovnosti.)

GLAVA

posta (u) danu klanja (žrtve).

PRIČAO NAM JE Ibrahim, sin Musa-a, izvijestio nas je Hišam od Ibnu Džurejdža, rekao je: izvijestio me Amr, sin Dinara, od Ata-a, sina Mina-a, rekao je: čuo sam ga priča od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zabranjuju se dva posta i dvije kupoprodaje: (post dana) mršenja i klanja (žrtve), i (kupoprodaja načinom) dotaknjivanja i bacanja (a kupoprodaja dotaknuća, doticanja i kupoprodaja bacanjem robe na nekoga, objašnjene su prije, u proteklom tekstu gdje su te kupoprodaje prvi puta spomenute).

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Musena-a, pričao nam je Muaz, izvijestio nas je Ibnu Avn od Zijada, sina Džubejra, rekao je: došao je (jedan) čovjek k Ibnu Umeru, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, pa je rekao:

Čovjek (jedan) se zavjetovao da posti (jedan) dan. Rekao je (taj došljak): Mislim ga (toga što se zavjetovao da) je rekao ponedjeljak (da posti). Pa se složio (tj. dogodio slučajno taj ponedjeljak u) dan praznika (godišnjega, ili praznika mršenja ili praznika klanja žrtve, dakle ili je bio prvi dan ramazanskog bajrama ili je bio prvi dan kurban bajrama, šta će da čini)? Pa je rekao Ibnu Umer: "Zapovjedio je Allah za ispunjenje zavjeta, a zabranio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, post ovoga dana (dana praznika)."

PRIČAO NAM JE Hadžadž, sin Minhala, pričao nam je Šubete, pričao nam je Abdul-Melikj, sin Umejra, rekao je: čuo sam Kazeata, rekao je: čuo sam Ebu Seida Hudriju, bio zadovoljan Allah od njega, a bio je ratovao (u društvu) sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga

Allah i spasio, dvanaest ratova (borbi), rekao je: čuo sam četiri (stvari) od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa su (one) zadivile mene. Rekao je:

"Neka ne putuje žena hoda dva dana (drukcije) osim (tako da) je i sa njom njezin muž ili zabranjeni (rođak); i nema posta u dvama danovima (u dvama danima, u danu) mršenja i (danu) žrtve; i nema (dobrovoljne) molitve poslije (obavezne molitve) jutra (sabaha) do (da) se (tj. dok se ne) rodi Sunce, a ni poslije popodneva (ikjindije) do (da) zađe (tj. dok ne zađe Sunce); i neće se vezati (ili: i neka se ne vežu) samari (radi putovanja k nekoj bogomolji) osim k trima bogomoljama: bogomolji zabranjenosti (tj. Svetoj Bogomolji - Kjabi), i bogomolji najkrajnje (zemlje na sjeveru Arabije, tj. i bogomolji u Jerusalimu) i ovoj mojoj bogomolji (tj. Muhamedovoj a.s. bogomolji u Medini)."

GLAVA

posta (postenja) dana sušenja na suncu (mesa od žrtava, a to su zadnja tri dana praznika žrtava, kurban bajrama).

Rekao je Ebu Abdullah: A rekao je meni Muhamed, sin Musena-a: pričao nam je Jahja od Hišama, rekao je: izvijestio je mene moj otac: Bila je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, (običaja da) posti danove (dane) Mine, i bio je (običaja) njezin otac (da) posti njih.

(Danovi, dani Mine su isto što i dani sušenja na suncu mesa od zaklanih žrtava: zadnja tri dana kurban bajrama - praznika klanja žrtava.)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete, čuo sam Abdullaha, sina Isa-a, od Zuhrije, od Urveta, od Aiše i od Salima, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih, reklo je njih dvoje (Aiša i Ibnu Umer):

Nije se dopustilo u danima sušenja na suncu (mesa žrtava) da se poste (oni, ti dani - nije to dopušteno nikome) osim za (onoga) ko nije našao (imao) žrtvene životinje (da zakolje, a trebao je da ju zakolje).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malikj od Ibnu Šihaba, od Salima, sina Abdullaha sina Umera, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Post (zadnja tri dana kurban bajrama) je za (onoga) ko je uživao (tj. koristio se) sa umrom do hodočašća do dana Arefata, pa ako nije našao (imao) žrtvene životinje, a nije postio, postiće danove (dane) Mine. A od Ibnu Šihaba, od Urveta, od Aiše slično njemu. Slijedio je njega (Malikja) Ibrahim, sin Sada, od Ibnu Šihaba.

GLAVA

posta dana Ašura'a (tj. desetoga dana mjeseca muharrema).

PRIČAO NAM JE Ebu Asim od Umera, sina Muhameda, od Salima, od njegova oca, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u) danu Ašura'a:

"Ako hoće (neko), postiće."

(Ko hoće, neka posti. Doslovno: Ako je htio, postio je.)

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je: izvijestio me Urvete, sin Zubejra, da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, rekla:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, zapovjedio za post dana Ašura'a. Pa pošto se uzakonio (propisao) ramadan, bio je ko je htio postio, a ko je htio, mrsio je.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Hišama, sina Urveta, od njegova oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je dan Ašura'a (takav dan da) postaje njega Kurejševići u predislamlju, i bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) posti njega. Pa pošto je stigao (u) Medinu, postio je njega i zapovjedio je za njegovo postenje. Pa pošto se uzakonio ramadan, ostavio je dan Ašura'a, pa ko je htio, postio je njega (nakon toga), a ko je htio, ostavio je njega.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Meslemeta, od Malikja, od Ibnu Šihaba, od Humejda, sina Abdurahmana, da je on čuo Muavijeta, sina Ebu Sufjana, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (u) danu Ašura'a (u) godini (kada) je hodočastio (prvi puta kao halifa - čuo ga je da) na govornici govori:

"O stanovnici Medine, gdje su vaši učeni? Čuo sam poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori: "Ovo je dan Ašura'a. I nije se propisalo na vas njegovo postenje, a ja sam postač, pa ko hoće, pa neka posti, a ko hoće, pa neka mrsi (pa neka ne posti)."

PRIČAO NAM JE Ebu Mamer, pričao nam je Abdul-Varis, pričao nam je Ejub, pričao nam je Abdullah, sin Seida sina Džubejra, od svoga oca, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Stigao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (u) Medinu, pa je vidio Židove (da) poste dan Ašura'a pa je rekao: "Šta je ovo?" (Tj. "Kakav je ovo post?") Rekli su: "Ovo je (jedan) dobar dan. Ovo je dan (kada) je spasio Allah Izraelićane od njihovoga neprijatelja pa je postio njega Musa (Mojsije)." Rekao je (Muhamed a.s.): "Pa ja sam za Musa-a (Musa-u) od vas", pa je postio njega i zapovjedio je za njegovo postenje.

PRIČAO NAM JE Alija, sina Abdullaha, pričao nam je Ebu Usamete od Ebu Umejsa, od Kajsja, sina Muslima, od Tarika, sina Šihaba, od Ebu Musa-a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bio je dan Ašura-a (takav da) brojaše njega Židovi praznikom (blagdanom). Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Pa postite vi njega."

(Tj. "Njima je praznik, a na praznik se ne posti, pa vi ga postite, radeći suprotno njima." Tako su to protumačili neki.)

PRIČAO NAM JE Ubejdulah, sin Musa-a, od Ibnu Ufejmeta, od Ubejdulaha, sina Ebu Jezida, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Nisam vidio Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) istražuje post (ikojega) dana, (što) je odlikovao (smatrao vrijednim) njega nad (druge danove, druge dane) osim njega, osim ovoga dana, dana Ašura'a, i ovoga mjeseca, misli (na) mjesec ramadana.

PRIČAO NAM JE Mekjija, sin Ibrahima, pričao nam je Jezid, sin Ebu Ubejda, od Selemeta, sina Ekjve'a, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zapovjedio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (jednemu) čovjeku iz (plemena) Eslema tj.: "Oglasi u (tj. među) ljudima da ko je jeo, pa neka posti ostatak svoga dana, a ko nije jeo, pa neka posti, pa (tj. jer) zaista danas je dan Ašura'a."